SPECIAAL VERSLAG 29/2026 **NL**

Gebruik van RRF-steun in het openbaar bestuur

Enkele resultaten bereikt, maar nog steeds beperkte vooruitgang bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen



CURIA RATIONUM
EUROPESE REKENKAMER

Inhoud

Paragraaf

01-27 | Kernboodschappen 01

01-08 | Waarom dit terrein van belang is

09-27 | Wat wij constateerden en aanbevelen

28-88 | Onze bevindingen nader bekeken 02

28-47 | Met de RRF-maatregelen worden de in het Europees Semester vastgestelde uitdagingen voor het openbaar bestuur slechts gedeeltelijk aangepakt

32-41 | Ongeveer een derde van de sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur wordt grotendeels uitgevoerd met RRF-maatregelen

42-47 | RRF-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur waren onvoldoende gericht op structurele uitdagingen en hadden voornamelijk betrekking op digitalisering

48-74 | Er zijn enkele resultaten geboekt, maar het effect ervan op de beoordeling door de Commissie van de vooruitgang bij de uitvoering van LSA's is beperkt

49-53 | Het tijdschema voor de uitvoering van de meeste maatregelen in onze steekproef bleef ongewijzigd

54-60 | De maatregelen leverden de beoogde output op, maar tot dusver heeft slechts een derde significante resultaten opgeleverd

61-70 | Zwakke resultaatindicatoren belemmeren de prestatiebeoordeling van maatregelen op het gebied van openbaar bestuur

71-74 | Uit de beoordeling van de Commissie blijkt dat er beperkte vooruitgang is geboekt bij de uitvoering van LSA's, en dat met de RRF-maatregelen de situatie tot nu toe slechts marginaal is verbeterd

75-88 | Het TSI had een beperkte impact op de ondersteuning van de uitvoering van RRP-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur

77-79 | In de onderzochte lidstaten werd met geen enkel TSI-project rechtstreeks de uitvoering van hervormingen van het openbaar bestuur in het kader van de RRF ondersteund

80-82 | Het ontbreken van rapportageverplichtingen voor de lidstaten beperkt de beoordeling van de doeltreffendheid van het TSI

83-88 | De praktische regelingen van het TSI zijn niet volledig geschikt voor de doeltreffende ondersteuning van de uitvoering van de RRP's

Bijlagen

Bijlage I — Over de controle

Bijlage II — Kosten van het openbaar bestuur per lidstaat

Bijlage III — Sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur en door de RRF gefinancierde maatregelen: een overzicht en onze beoordeling

Bijlage IV — Status van de mijlpalen en streefdoelen voor door de RRF gefinancierde maatregelen op het gebied van openbaar bestuur in de in de steekproef opgenomen lidstaten

Bijlage V — Tijdschema van de herzieningen van de nationale RRP's op het niveau van de plannen

Bijlage VI — Onze beoordeling van de resultaten voor de door de RRF gefinancierde maatregelen op het gebied van openbaar bestuur in de vier in de steekproef opgenomen lidstaten

Bijlage VII — Onze analyse van de indicatoren voor openbaar bestuur in het voorstel van de Commissie voor een prestatiekaderverordening voor de periode 2028-2034

Bijlage VIII — Vooruitgang bij de uitvoering van sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur, zoals beoordeeld door de Commissie

Bijlage IX — TSI-projecten in verband met de uitvoering van de RRP's (2021-2025, per lidstaat)

Afkortingen

Verklarende woordenlijst

Antwoorden van de Commissie

Tijdlijn

Controleteam

01 Kernboodschappen

Waarom dit terrein van belang is

01 Een goed functionerend en efficiënt openbaar bestuur is een cruciale factor voor de governance, de economische prestaties en het maatschappelijk welzijn van elk land[1]. Dit werd met name benadrukt tijdens de COVID-19-crisis.

02 De term “openbaar bestuur” wordt niet gedefinieerd in EU-wetgeving. In de breedste zin kan het worden omschreven als de overheidsinstellingen of -organen die betrokken zijn bij het ontwerp, de regulering, de uitvoering of de handhaving van overheidsbeleid op centraal, regionaal en lokaal niveau.

03 In een verslag van de Commissie van 2024 werden vijf belangrijke uitdagingen voor openbaar bestuur samengevat die de achtergrond vormen voor hervormingen op dit gebied (zie ***figuur 1***). Soortgelijke uitdagingen doen zich voor in alle lidstaten van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)[2].

---

1 Europese Commissie, Public administrations in the EU Member States — 2022 overview, november 2024, blz. 8.

2 OESO, Government at a Glance 2025, blz. 9.

Figuur 1 | Door de Commissie vastgestelde uitdagingen voor openbare besturen

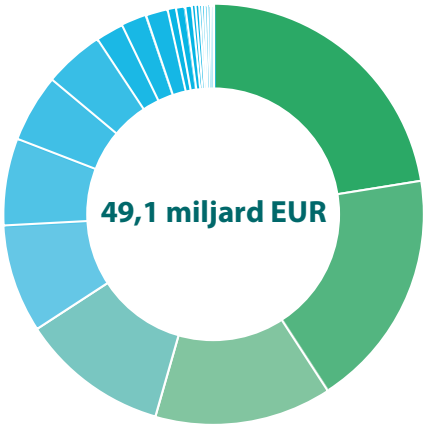


Bron: Europese Commissie: Public administrations in the EU Member States — 2022 overview, november 2024.

04 In februari 2021 is bij Verordening (EU) 2021/241 de herstel- en veerkrachtfaciliteit (Recovery and Resilience Facility — RRF) opgericht om het economisch herstel van de EU na de COVID-19-crisis te ondersteunen en de veerkracht van de Unie te vergroten door de lidstaten te verplichten vooraf overeengekomen hervormingen en investeringen uit te voeren. In het kader van de RRF werden onder meer maatregelen ondersteund die gericht waren op het versterken van de administratieve capaciteit en de governancestructuren binnen openbare besturen.

05 Om RRF-steun te ontvangen, moesten de lidstaten herstel- en veerkrachtplannen (recovery and resilience plans — RRP's) indienen met daarin hun hervormingen en investeringen om alle of een "aanzienlijk deel" van de uitdagingen aan te pakken die zijn vastgesteld in het Europees Semester, een jaarlijks proces om het begrotings-, economisch, werkgelegenheids- en sociaal beleid te coördineren. Daarbij stelt de Europese Commissie voor elke lidstaat richtsnoeren op die door de Raad van de EU worden aangenomen, de zogeheten landspecifieke aanbevelingen (LSA's). Voor de meeste lidstaten omvatten de relevante LSA's uitdagingen in verband met administratieve capaciteit, coördinatie en de doeltreffendheid van hun openbare besturen. De totale RRF-financiering die aan maatregelen in verband met het openbaar bestuur is toegewezen, bedraagt 49,1 miljard EUR, ofwel 8,5 % van de totale RRF-begroting (zie ***figuur 2***).

Figuur 2 | Geraamde kosten van RRF-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur per lidstaat (2026)



Miljoen EUR (april 2026)			
Spanje	11 033,2	Kroatië	320,0
Italië	9 039,3	Litouwen	246,7
Griekenland	6 677,9	Letland	153,5
Roemenië	5 597,9	Bulgarije	147,7
Duitsland	4 108,6	Oostenrijk	106,9
Polen	3 270,2	Cyprus	106,3
Tsjechië	2 591,2	Nederland	94,1
Hongarije	2 255,7	Estland	93,5
Slowakije	1 070,7	Slovenië	61,2
Portugal	951,8	Malta	37,4
Frankrijk	831,2	Ierland	9,7
België	335,7	Luxemburg	5,9

Bron: ERK, op basis van de Fenix-databank van de Commissie.

06 Het doel van onze controle was om te analyseren of de RRF-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur hebben bijgedragen tot een doeltreffende aanpak van de uitdagingen die tijdens het Europees Semester werden vastgesteld, zoals uiteengezet in de LSA's. Meer bepaald hebben wij het volgende onderzocht:

- de mate waarin de in de herstel- en veerkrachtplannen van de lidstaten opgenomen hervormingen en investeringen de in het Europees Semester vastgestelde uitdagingen voor het openbaar bestuur hebben aangepakt;
- of maatregelen op het gebied van openbaar bestuur in vier lidstaten (Tsjechië, Duitsland, Griekenland en Spanje) volgens plan zijn uitgevoerd wat betreft timing, reikwijdte en resultaten, en hoe de Commissie bij haar beoordeling van de vooruitgang bij de uitvoering van LSA's rekening heeft gehouden met voltooide maatregelen; of het voorgestelde prestatiekader voor de periode na 2027 de belangrijkste tekortkomingen bestrijdt die zijn vastgesteld tijdens de uitvoering en monitoring van RRF-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur, en
- of het TSI doeltreffend was bij het ondersteunen van de ontwikkeling en uitvoering van de RRF-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur.

07 Onze controlewerkzaamheden hadden betrekking op hervormingen van en investeringen in het openbaar bestuur in 15 lidstaten, in de periode van februari 2021 tot en met december 2025. We onderzochten relevante gegevens, hadden vraaggesprekken, voerden controles van stukken uit en legden informatiebezoeken ter plaatse af aan Tsjechië, Duitsland, Griekenland en Spanje. De controle omvatte ook de uitvoering van een gedetailleerde analyse van specifieke steekproeven van RRF-maatregelen in verband met de bovenstaande controlevragen. Tot slot onderzochten we hoe bij de voorbereiding van het meerjarig financieel kader van de EU voor de programmeringsperiode 2028-2034 rekening kon worden gehouden met de lessen die zijn getrokken uit de uitvoering van de RRF in het openbaar bestuur. Meer details over de reikwijdte en aanpak van onze controle zijn te vinden in ***bijlage I***.

08 Wij hebben deze controle uitgevoerd vanwege het strategische belang van het openbaar bestuur en het bedrag aan RRF-financiering dat aan dit beleidsterrein is toegewezen. We verwachten dat onze controle zal bijdragen tot een beter ontwerp van toekomstige instrumenten waarmee financiering wordt verstrekt aan de lidstaten voor de bevredigende verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen, en dat de controle de uitvoering door de lidstaten van landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester of soortgelijke mechanismen zal stimuleren.

Wat wij constateerden en aanbevelen

09 In het algemeen concluderen wij dat met de RRF-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur de in het Europees Semester vastgestelde uitdagingen voor het openbaar bestuur, en met name de LSA's van 2019 en 2020, slechts gedeeltelijk worden aangepakt. De maatregelen hebben enkele resultaten opgeleverd, maar hebben tot nu toe weinig effect gehad op het uitvoeringsniveau van de LSA's. Tot slot had het TSI beperkte impact op de ondersteuning van de uitvoering van RRP-maatregelen.

Met de RRF-maatregelen worden de in het Europees Semester vastgestelde uitdagingen voor het openbaar bestuur slechts gedeeltelijk aangepakt

10 Hoewel in de RRF-verordening is bepaald dat hervormingen en investeringen in de nationale RRP's moeten bijdragen tot de uitvoering van alle of een aanzienlijk deel van de landspecifieke aanbevelingen, herinneren wij eraan dat in deze verordening niet wordt gedefinieerd wat moet worden verstaan onder een "aanzienlijk deel" van de LSA's. De criteria om te bepalen of een LSA is "uitgevoerd" in het kader van een RRP van een lidstaat zijn evenmin duidelijk gespecificeerd. Als gevolg daarvan, en zoals eerder opgemerkt in Speciaal verslag 21/2022, berust elke beoordeling van de vraag of de in de RRP's opgenomen maatregelen betrekking hebben op een aanzienlijk deel van de LSA's tot op zekere hoogte op een oordeel (zie de paragrafen ***28*** en ***29***).

11 In onze analyse stelden we vast dat 35 % van de sub-LSA's van 2019 en 2020 op het gebied van openbaar bestuur grotendeels was uitgevoerd. Tegelijkertijd werd aan 58 % van de sub-LSA's van 2019 en 2020 marginaal gevolg gegeven, aan 7 % helemaal geen gevolg gegeven en aan geen enkele daarvan volledig gevolg gegeven. Deze resultaten waren iets beter dan de twee beleidsterreinen die in het verleden door de ERK zijn gecontroleerd (arbeidsmarkten en ondernemingsklimaat, zie de paragrafen ***31***-***41***).

12 Verder blijkt uit onze analyse dat de lidstaten meer geneigd waren om sommige uitdagingen eerder aan te pakken dan andere. Hoewel bijvoorbeeld de helft van de sub-LSA's met betrekking tot de *doeltreffendheid van het openbaar bestuur* — waaronder capaciteitsopbouw, digitalisering en het verbeteren van de kwaliteit van overheidsdiensten — grotendeels in de RRP's aan bod kwam, werd slechts 14 % van de sub-LSA's met betrekking tot *governance* — die vaak diepere en meer structurele hervormingen omvatten — grotendeels opgevolgd. Gezien het tijdschema van de RRF lijken de lidstaten de voorkeur te hebben gegeven aan maatregelen die sneller konden worden uitgevoerd, ten koste van complexere structurele hervormingen die institutionele veranderingen op langere termijn vereisen (zie de paragrafen ***42*** en ***43***).

13 Digitale en e-overheidsmaatregelen (voornamelijk investeringen) zijn goed voor 53 % van alle maatregelen op het gebied van openbaar bestuur in onze steekproef (en 71 % van de totale geraamde kosten), en in sommige lidstaten ligt dit percentage zelfs hoger. Dit duidt erop dat de lidstaten in hun nationale plannen prioriteit hebben gegeven aan het nastreven van digitaliseringsdoelstellingen. De door de lidstaten aangevoerde redenen waren onder meer de behoeften als gevolg van de COVID-19-crisis en het feit dat dergelijke digitale maatregelen gemakkelijker konden worden uitgevoerd binnen het tijdschema van de RRF (zie de paragrafen ***44***-***47***).

14 In Speciaal verslag 10/2025 hebben wij de Commissie reeds aanbevolen om er bij het ontwerpen van instrumenten die gekoppeld zijn aan hervormingen en/of landspecifieke aanbevelingen voor te zorgen dat de belangrijkste uitdagingen die in die aanbevelingen zijn vastgesteld, voldoende worden aangepakt. Deze aanbeveling is ook van toepassing op het gebied van openbaar bestuur.

15 In het volgende meerjarig financieel kader (MFK) wordt voorgesteld dat de investeringen en hervormingen in de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (NRP-plannen) alle of een aanzienlijk deel van de "uitdagingen", die in verschillende documenten en niet alleen in de LSA's in het kader van het Europees Semester kunnen worden beschreven, doeltreffend moeten aanpakken. Hoewel de voorstellen voor het volgende MFK regelingen bevatten voor het ontwerp en de beoordeling van de plannen om deze af te stemmen op het Europees Semester en andere relevante documenten, is er nog steeds geen definitie van het begrip een "aanzienlijk deel" (zie de paragrafen ***28***-***30***).

Aanbeveling 1

Verduidelijk hoe LSA's en andere uitdagingen met behulp van de NRP-plannen moeten worden aangepakt

De Commissie moet verduidelijken hoe met de NRP-plannen de LSA's en andere uitdagingen moeten worden aangepakt. Zij moet ook criteria vaststellen op basis waarvan kan worden beoordeeld wat onder een "aanzienlijk deel" van de LSA's voor de periode 2028-2034 moet worden verstaan.

Streefdatum voor de uitvoering: eind 2027

Er zijn enkele resultaten geboekt, maar het effect ervan op de beoordeling door de Commissie van de vooruitgang bij de uitvoering van LSA's is beperkt

16 Wat de tijdigheid van maatregelen op het gebied van openbaar bestuur in onze steekproef betreft, stelden we vast dat 82 % op schema lag om te worden voltooid binnen de in het oorspronkelijke uitvoeringsbesluit van de Raad aangegeven termijn. In sommige gevallen hadden vertragingen kunnen worden voorkomen door een betere planning en voorbereiding op het niveau van het ontwerp van het plan en door voorafgaand overleg met andere bestuurslagen die over de nodige bevoegdheden beschikten om de geplande maatregelen uit te voeren. Deze vertragingen brengen de tijdige voltooiing van de maatregelen binnen het beperkte tijdschema van de RRF in gevaar en daardoor ook de verwezenlijking van de doelstellingen. In dit verband merken wij op dat de haalbaarheid van de plannen voor de Commissie geen expliciet beoordelingscriterium was bij haar beoordeling van de door de lidstaten ingediende RRP's, noch een dergelijk criterium zou zijn in het kader van de voorstellen voor het toekomstige Europees Fonds (zie de paragrafen *49*-*53*).

Aanbeveling 2

Analyseer de risico's voor de tijdige uitvoering en de haalbaarheid van de NRP-plannen

Met het oog op een succesvolle uitvoering van de toekomstige NRP-plannen moet de Commissie de risico's voor de tijdige uitvoering en haalbaarheid analyseren, met name voor complexe hervormingen met aanzienlijke uitdagingen bij de uitvoering.

Streefdatum voor de uitvoering: 2028 (bij de beoordeling van de toekomstige NRP-plannen)

17 Uit onze analyse van de maatregelen op het gebied van openbaar bestuur in onze steekproef die eind 2025 moesten zijn voltooid, bleek dat alle maatregelen weliswaar hun verwachte output hadden bereikt, maar dat slechts 36 % van deze maatregelen significante resultaten had opgeleverd. Voor de resterende twee derde van de maatregelen troffen we bewijs aan van beperkte (57 %) of geen (7 %) resultaten. Deze resultaten zijn beter dan die van het ondernemingsklimaat en de arbeidsmarkthervormingen. Voor sommige maatregelen in onze steekproef waarvoor wij van mening zijn dat deze resultaten hebben opgeleverd, plaatsen we echter ook vraagtekens bij de duurzaamheid van de impact ervan (zie de paragrafen *54*-*60*).

18 Bovendien blijkt uit onze analyse van de beoordeling van de Commissie in het algemeen dat maatregelen van de lidstaten met betrekking tot openbaar bestuur tot dusver slechts een marginale impact hebben gehad op het uitvoeringsniveau van de LSA's inzake openbaar bestuur. Hoewel de uitvoering nog gaande is, bleef de overgrote meerderheid — meer dan 90 % van de sub-LSA's — slechts enige of beperkte vooruitgang vertonen (zie de paragrafen ***71***-***74***).

19 Het meten van resultaten vormt, naast output, een essentieel onderdeel van goed financieel beheer, aangezien resultaten vereist zijn bij de beoordeling of met de middelen de beoogde doelstellingen zijn bereikt. In het kader van de RRF bestaat het prestatiemonitoringkader hoofdzakelijk uit mijlpalen en streefdoelen, waarmee de uitvoering van specifieke hervormingen en investeringen in de RRP's wordt gevolgd, en uit gemeenschappelijke indicatoren, die worden gebruikt om verslag uit te brengen over de voortgang van de RRF met betrekking tot de algemene en specifieke doelstellingen ervan. Zoals benadrukt in ons Speciaal verslag 26/2023 over het prestatiemonitoringkader van de RRF zijn mijlpalen en streefdoelen grotendeels gericht op output in plaats van op resultaten. Eerder werd bovendien al vastgesteld dat slechts 4 van de 14 gemeenschappelijke indicatoren van de RRF resultaten weergeven (zie paragraaf ***61***).

20 In onze analyse van maatregelen op het gebied van openbaar bestuur constateerden we dat de beoordeling van de resultaten van de maatregelen wordt belemmerd door tekortkomingen in de vaststelling van indicatoren voor prestatiemonitoring. De nationale autoriteiten beschikten slechts voor 43 % van de maatregelen die we ter plaatse controleerden over indicatoren om de verwezenlijking van resultaten te meten en te beoordelen. Een van de redenen hiervoor was dat de lidstaten vaak niet verder gingen dan de vereisten van de RRF-verordening, die bestaan uit verslaglegging over de verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen, en de gemeenschappelijke indicatoren. In de meeste gevallen, behalve wanneer zij gegevens moesten verzamelen met betrekking tot een van de verplichte gemeenschappelijke indicatoren van de RRF ("Gebruikers van nieuwe en verbeterde openbare digitale diensten, producten en processen"), konden de lidstaten daarom geen verslag uitbrengen over de verwezenlijking van de resultaten van de afzonderlijke RRF-maatregelen (zie de paragrafen ***62***-***65***).

21 Uit onze analyse blijkt dat het voorgestelde prestatiekader voor maatregelen met betrekking tot het openbaar bestuur in het volgende MFK berust op outputindicatoren die de voltooiing van administratieve stappen weergeven, zoals de vaststelling van wetten en strategieën of de ontwikkeling van overheidsdiensten. Hoewel deze indicatoren aantonen dat er activiteiten hebben plaatsgevonden, tonen zij niet aan of deze maatregelen hebben geleid tot verbeteringen in prestaties op administratief gebied. De voorgestelde output- en resultaatindicatoren geven in veel gevallen geen beeld van de kerndimensies van de prestaties op het gebied van openbaar bestuur. Zonder dergelijke indicatoren kan niet worden beoordeeld of hervormingen hebben geleid tot snellere procedures, lagere administratieve kosten, betere oplossingen voor gebruikers of betere governance. Bovendien ontbreken voor 71 % (17 van de 24) van de voorgestelde steunverleningsgebieden met betrekking tot het gebied “effectief openbaar bestuur” resultaatindicatoren. Dit is een significante tekortkoming, aangezien hervormingen van het openbaar bestuur doorgaans gericht zijn op het verbeteren van de werking van instellingen en niet alleen op het produceren van output (zie de paragrafen ***66-70***).

22 Wij zijn dan ook van mening dat het voor het volgende MFK voorgestelde prestatiemonitoringkader de vastgestelde beperkingen bij de beoordeling van output en resultaten van maatregelen op het gebied van openbaar bestuur in de nationale plannen slechts gedeeltelijk aanpakt.

Aanbeveling 3

Versterk het prestatiemonitoringkader in het volgende MFK om de meting van output en resultaten bij hervormingen van het openbaar bestuur te verbeteren

De Commissie moet het prestatiemonitoringkader voor openbaar bestuur in het volgende MFK versterken door ervoor te zorgen dat:

a) zowel de steunverleningsgebieden als de output- en resultaatindicatoren duidelijk zijn gedefinieerd, waarbij de output concrete prestaties en resultaten moet omvatten die meetbare veranderingen weerspiegelen in verband met de steunverlening;

b) hervormingen op coherente wijze zijn gekoppeld aan duidelijk omschreven, meetbare beleidsresultaten.

Streefdatum voor de uitvoering: uiterlijk eind 2027 (bij de onderhandelingen over de prestatiekaderverordening voor de programmeringsperiode 2028-2034)

Het TSI had een beperkte impact op de ondersteuning van de uitvoering van RRF-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur

23 Het instrument voor technische ondersteuning (TSI) is een EU-programma dat de lidstaten technische deskundigheid op maat verstrekt om hervormingen te ontwikkelen en uit te voeren. Op grond van de RRF-verordening konden de lidstaten het TSI gebruiken om het ontwerp en de uitvoering van hun RRP's te ondersteunen. De vier door ons bezochte lidstaten gebruikten het TSI voor projecten die betrekking hadden op gebieden als uitvoeringskwesties op planniveau, monitoring van en verslaglegging over de resultaten van de plannen, capaciteitsopbouw of peer-to-peerinformatieuitwisseling tussen autoriteiten (zie de paragrafen ***75***-***80***).

24 We stelden vast dat de TSI-ondersteuning uiteenlopende resultaten had opgeleverd. De door ons gecontroleerde lidstaten vonden de projecten waaraan zij deelnamen over het algemeen nuttig voor het aanpakken van tekortkomingen en uitvoeringskwesties. Tegelijkertijd waren de gecontroleerde TSI-projecten in verband met de RRP's van algemene aard. Zij hadden betrekking op horizontale regelingen op het niveau van de plannen en stelden de specifiekere uitvoeringsproblemen op het gebied van openbaar bestuur niet aan de orde. Aangezien de TSI-verordening de lidstaten geen rapportageverplichtingen oplegt met betrekking tot het gebruik van de steunmaatregelen, is de Commissie beperkt in het controleren van de resultaten van TSI-projecten (zie de paragrafen ***80***-***82***).

25 Uit hoofde van de RRF-verordening kunnen de lidstaten om technische ondersteuning vragen voor de voorbereiding en uitvoering van hun plannen; de praktische regelingen voor de twee instrumenten waren echter niet voldoende op elkaar afgestemd om deze synergieën in de praktijk tot stand te brengen. Aangezien uit onze analyse bleek dat er gemiddeld twee jaar verstrijkt tussen het verzoek van een lidstaat en de voltooiing van het project voor technische ondersteuning (na de geplande voltooiing van de eerste mijlpalen en streefdoelen), is het twijfelachtig of het TSI-uitvoeringsmodel geschikt is voor de RRF (zie de paragrafen ***83*** en ***84***).

26 Volgens de Commissie werd tussen 2021 en 2025 ongeveer 40 % van de verzoeken van de lidstaten om TSI-ondersteuning goedgekeurd. Met het oog op een zo doeltreffend mogelijk gebruik van de TSI-ondersteuning zijn de selectie van de verzoeken van de lidstaten door de Commissie en de doelgerichtheid van de ondersteuning bijzonder belangrijk. Uit onze analyse van de richtsnoeren van de Commissie ter zake bleek dat de Commissie niet uitdrukkelijk prioriteit geeft aan verzoeken in verband met de vertraagde uitvoering van hervormingen in de nationale plannen van de lidstaten waarin zich belemmeringen voordoen. Hierdoor neemt het risico op vertragingen bij de verwezenlijking van toekomstige mijlpalen en streefdoelen niet af (zie de paragrafen ***85***-***87***).

27 De operationele regelingen van de faciliteit die in het volgende MFK technische ondersteuning zal bieden, zijn nog niet bekend. Uit onze controle blijkt echter dat dergelijke technische ondersteuning flexibeler moet zijn om de lidstaten te helpen bij het uitvoeren van maatregelen om de in de LSA's vastgestelde uitdagingen aan te pakken en de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten te bevorderen (zie paragraaf ***88***).

Aanbeveling 4

Stel de behoeften van de lidstaten aan het begin van de volgende programmeringsperiode vast en rol de technische ondersteuning en bijstand vroegtijdig uit

De Commissie moet er, in samenwerking met de lidstaten, voor zorgen dat:

a) de behoeften van de lidstaten duidelijk worden vastgesteld, en dat de technische ondersteuning en bijstand tijdig worden uitgerold om de uitvoering te ondersteunen;

b) de interventies voldoende flexibel zijn om tijdige en gerichte technische ondersteuning en bijstand te verlenen tijdens de uitvoering, vooral wanneer zich vertragingen bij de uitvoering of onvoorziene uitdagingen voordoen;

c) de risico's voor de tijdige uitvoering van de nationale plannen in de rechtshandeling zijn opgenomen als criteria voor de selectie van verzoeken om technische ondersteuning.

Streefdatum voor de uitvoering: a) en b) in 2028 (bij de beoordeling van de toekomstige NRP-plannen); c) uiterlijk eind 2027 (bij de onderhandelingen over de EU-faciliteitsverordening voor de programmeringsperiode 2028-2034)

Aanbeveling 5

Versterk het monitoring- en evaluatiekader voor technische ondersteuning en bijstand in het kader van de EU-faciliteit

De Commissie moet het monitoring- en evaluatiekader voor technische ondersteuning- en bijstandsinterventies versterken, onder meer door zowel output als resultaten vast te leggen en door te zorgen voor passende verslaglegging over het gebruik en de doeltreffendheid ervan.

Streefdatum voor de uitvoering: 2028 (bij het nemen van een besluit over de operationele aspecten van het programma voor het MFK 2028-2034)

Onze bevindingen nader bekeken

Met de RRF-maatregelen worden de in het Europees Semester vastgestelde uitdagingen voor het openbaar bestuur slechts gedeeltelijk aangepakt

28 In het kader van het Europees Semester neemt de Raad op basis van de analyse van de Commissie LSA's aan en verzoekt hij de betrokken lidstaten actie te ondernemen om de vastgestelde uitdagingen aan te pakken. Overeenkomstig de RRF-verordening moet met de nationale RRP's worden bijgedragen tot het aanpakken van alle of een aanzienlijk deel van de in de bestaande LSA's vastgestelde uitdagingen[3]. Volgens de richtsnoeren van de Commissie aan de lidstaten over het opstellen van hun plannen zullen de daarmee samenhangende uitdagingen naar verwachting worden opgelost of anderszins worden aangepakt op een wijze die aanzienlijk bijdraagt tot de oplossing ervan[4].

[3] Artikel 18, lid 4, punt b), en artikel 19, lid 3, punt b), van de RRF-verordening.

[4] SWD(2021) 12 final, deel 1, punt 2, blz. 8.

29 Zoals wij in een eerdere controle hebben opgemerkt[5], wordt in de RRF-verordening niet gespecificeerd wat onder een "aanzienlijk deel" van de LSA's moet worden verstaan. Bovendien zijn de criteria om te bepalen of een LSA is "uitgevoerd" niet duidelijk gespecificeerd. In de praktijk kan de LSA als uitgevoerd worden beschouwd, zelfs wanneer de maatregelen slechts een deel van de doelstellingen van een aanbeveling verwezenlijken. Dit betekent dat elke evaluatie van de vraag of met de in de RRP's opgenomen investeringen en hervormingen een aanzienlijk deel van de LSA's wordt uitgevoerd, tot op zekere hoogte een kwestie van beoordeling blijft.

30 Zoals we ook hebben opgemerkt in ons Advies 09/2026[6], blijkt uit onze analyse van de voorstellen van de Commissie voor het MFK 2028-2034[7] dat de toekomstige plannen voor nationaal en regionaal partnerschap (NRP-plannen) nog dubbelzinniger zullen zijn, omdat wordt voorgesteld dat investeringen en hervormingen meer in het algemeen moeten verwijzen naar "uitdagingen", die kunnen worden uiteengezet in verschillende documenten en niet alleen in de LSA's in het kader van het Europees Semester. We merken ook op dat in het voorstel kernbegrippen (zoals "passende bijdrage", "aanzienlijk deel" en "middelen toespitsen") niet worden gedefinieerd, hoewel definities nodig zijn voor het meten van het vereiste ambitieniveau van de NRP-plannen. Om de onzekerheid te verminderen en een consistente behandeling van de lidstaten te waarborgen, moeten daarom duidelijke definities, richtsnoeren en transparante beoordelingscriteria voor NRP-plannen worden vastgesteld[8].

31 Bij onze controle beoordeelden we of de in de RRP's opgenomen maatregelen op het gebied van openbaar bestuur zodanig waren ontworpen dat zij bijdroegen tot het aanpakken van de relevante uitdagingen die in het kader van het Europees Semester waren vastgesteld en of zij een structurele impact zouden hebben. Daartoe selecteerden we een steekproef van 235 hervormingen en investeringen in 15 lidstaten die waren getagd aan de relevante sub-LSA's van 2019 en 2020 of verband hielden met een beleidsterrein van openbaar bestuur. Deze steekproef omvat ook Oostenrijk, aangezien wij van mening zijn dat zijn sub-LSA 1.4 van 2019 betrekking had op openbaar bestuur, hoewel de Commissie deze sub-LSA alleen aan openbaar bestuur had gekoppeld in semestercyclus 2022 (zie ***bijlage I*** voor meer gedetailleerde informatie over onze steekproef en ***bijlage II*** voor een uitsplitsing van de kosten per lidstaat).

---

[5] Speciaal verslag 21/2022, paragrafen 34, 53 en 116.

[6] Advies 09/2026 van de ERK, paragrafen 78 en 79.

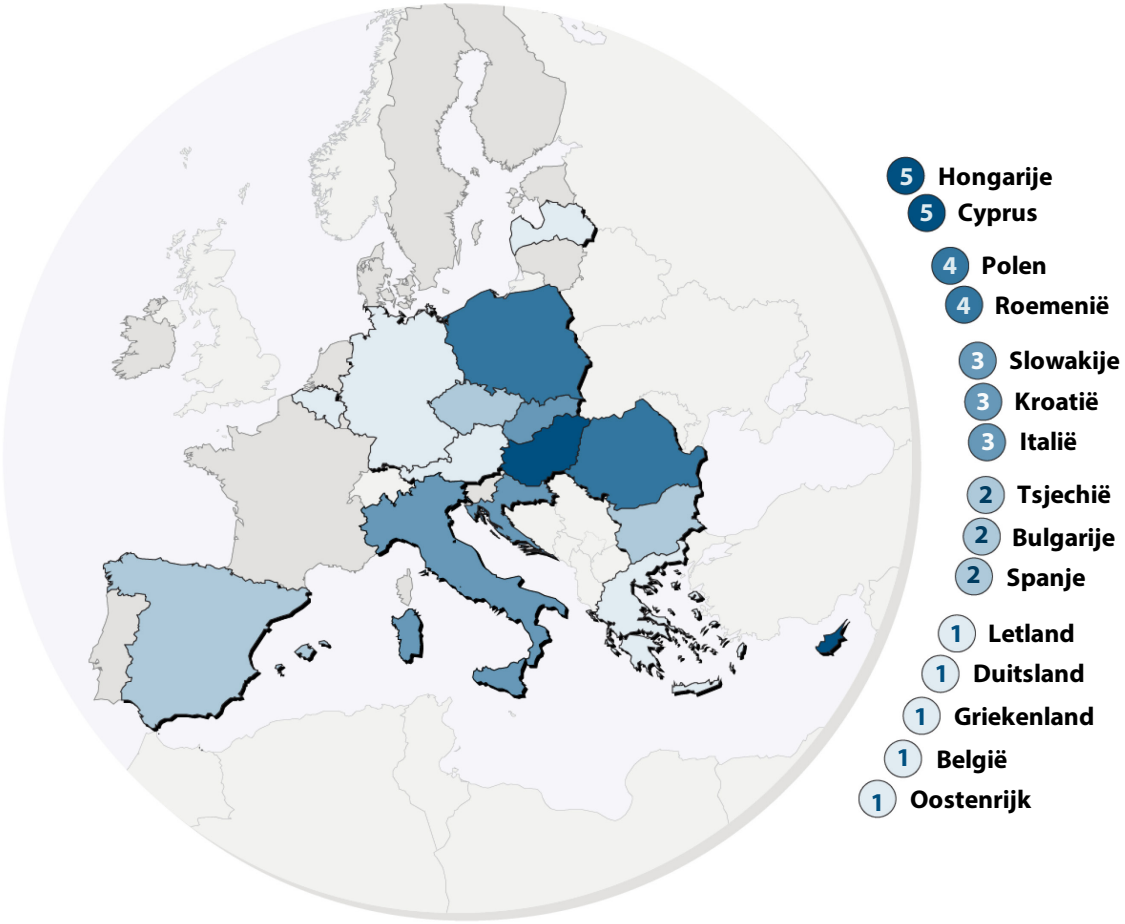
[7] Voorstel van de Commissie voor een verordening tot oprichting van het Europees Fonds voor de periode 2028-2034, COM(2025) 565 final, artikel 22.

[8] Advies 09/2026 van de ERK, paragraaf 79.

Ongeveer een derde van de sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur wordt grotendeels uitgevoerd met RRF-maatregelen

32 In 2019 en 2020 ontvingen 15 lidstaten sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur: Oostenrijk, België, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Duitsland, Griekenland, Hongarije, Italië, Letland, Polen, Roemenië, Slowakije en Spanje. In die periode heeft de Commissie in totaal 38 sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur aan deze 15 landen afgegeven (zie ***figuur 3***).

Figuur 3 | Aantal sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur per lidstaat (2019 en 2020)



Bron: ERK, op basis van gegevens van de Commissie.

33 Voor onze analyse hebben we de sub-LSA's van 2019 en 2020 op het gebied van openbaar bestuur gegroepeerd in zeven thematische gebieden (zie ***tabel 4***).

Figuur 4 | Thematische gebieden van sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur (2019 en 2020)

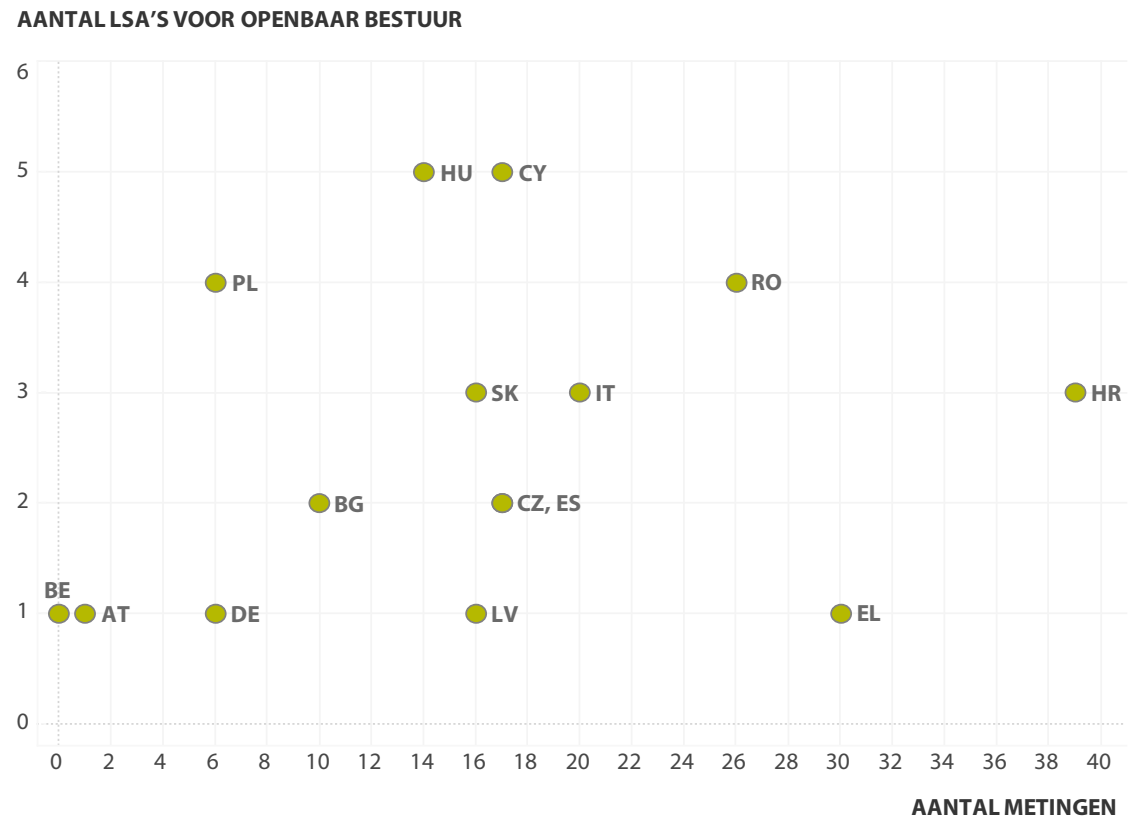
Thematische gebieden voor LSA's in verband met de beleidsterreinen "openbaar bestuur" en "digitalisering van openbaar bestuur en overheidsdiensten"	Aantal sub-LSA's		
	2019	2020	Totaal
Doeltreffendheid van het openbaar bestuur	6	6	12
Digitale transformatie en e-overheid	0	6	6
Governance	2	4	6
Overheidsopdrachten en concurrentie	3	2	5
Sociale en economische ontwikkeling	3	2	5
Rechtsstelsel en rechtshandhaving	2	1	3
Begrotingsbeleid	1	0	1
Totaalaantal sub-LSA's	**17**	**21**	**38**

Bron: ERK.

34 Zoals we reeds in eerdere verslagen hebben opgemerkt[9], waren de sub-LSA's algemeen geformuleerd en hadden de lidstaten een ruime beoordelingsmarge bij het ontwerpen van maatregelen om aan deze aanbevelingen gevolg te geven. In het algemeen werd in de sub-LSA's voor 2019 verwezen naar terugkerende structurele uitdagingen waarmee de lidstaten al jaren worden geconfronteerd, bijvoorbeeld op het gebied van governance, de doeltreffendheid van het openbaar bestuur en de verbetering van de procedures voor overheidsopdrachten. Veel van de sub-LSA's voor 2020 boden daarentegen een antwoord op de gevolgen van de pandemie, bijvoorbeeld in verband met de digitalisering van overheidsdiensten. Het aantal sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur en het aantal maatregelen in de RRP's om aan hieraan gevolg te geven, verschilt aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat. In sommige gevallen werd een groot aantal maatregelen toegewezen aan één sub-LSA (zie ***figuur 5***).

[9] Speciaal verslag 10/2025 over arbeidsmarkthervormingen binnen de RRF; Speciaal verslag 21/2025 over het ondernemingsklimaat binnen de RRF.

Figuur 5 | Aantal LSA's in 2019 en 2020 op het gebied van openbaar bestuur en daarmee verband houdende maatregelen per lidstaat



Bron: ERK, op basis van Fenix-bestanden en de Cesar-databank.

35 In de cycli 2022-2024 van het Europees Semester nam de Raad minder LSA's aan en werd de nadruk voornamelijk gelegd op REPowerEU en energiezekerheid, economisch en begrotingsbeleid, en uitdagingen op sociaal en werkgelegenheidsgebied. Uit onze analyse bleek dat 5 van de 15 lidstaten tussen 2022 en 2024 aanvullende LSA's op het gebied van openbaar bestuur ontvingen: Tsjechië, Duitsland, Griekenland, Polen en Slowakije (zie ***bijlage III***). De lidstaten streven ernaar deze aanvullende LSA's op te volgen door middel van de volgende maatregelen die in de RRP's zijn opgenomen:

- maatregelen in verband met betaalbare huisvesting en energie-efficiëntie van het gebouwenbestand (Tsjechië);
- versnellen van de digitalisering van het openbaar bestuur (Duitsland en Polen);
- aantrekken van de juiste vaardigheden en uitvoeren van het kader voor meerlagige governance (Tsjechië en Griekenland);
- transparantie en concurrentie op het gebied van overheidsopdrachten (Slowakije).

36 De RRP's zullen naar verwachting bijdragen tot een doeltreffende aanpak van alle of een significant deel van de uitdagingen die zijn vastgesteld in de relevante LSA's[10]. Voordat de RRP's werden goedgekeurd, heeft de Commissie een kwalitatieve beoordeling uitgevoerd van de vraag of de hervormingen en investeringen in de plannen van de lidstaten kunnen bijdragen tot de aanpak van de sub-LSA's. Op basis hiervan concludeerde zij in alle gevallen dat aan de wettelijke vereiste om "[bij te dragen] tot de doeltreffende aanpak van alle of een significant deel van de uitdagingen die zijn vastgesteld in de relevante landspecifieke aanbevelingen" was voldaan[11].

37 Na de goedkeuring van de RRP's heeft de Commissie ook de RRF-maatregelen gedetailleerd in kaart gebracht en elke relevante hervorming en investering toegewezen aan een of meer sub-LSA's. Op basis van dit gedetailleerdere overzicht was de Commissie van mening dat:

- 36 van de 38 sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur voor de periode 2019-2020 (95 %) werden uitgevoerd met RRF-maatregelen;
- twee sub-LSA's (5 %) door geen enkele RRF-maatregel werden uitgevoerd, maar hieraan kan echter gevolg worden gegeven met andere maatregelen die buiten de RRF worden genomen.

[10] Artikel 19, lid 3, punt b), van de RRF-verordening.

[11] Werkdocumenten van de diensten van de Commissie waarin de RRP's voor elke lidstaat worden beoordeeld.

38 We beoordeelden de mate waarin met de maatregelen de uitdagingen werden aangepakt die waren vastgesteld in de LSA's van 2019 en 2020, op basis van de criteria die zijn vastgelegd in de RRF-verordening. Tijdens onze analyse namen wij 31 van de 38 sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur onder de loep. De overige zeven hebben we niet onderzocht, omdat deze getagd waren om bij te dragen tot maatregelen die sectorale doelstellingen aanpakken (m.a.w. ze hielden geen verband met de kerntaken van de openbare besturen; zie ***bijlage III***). Net als bij eerdere verslagen over de RRF[12] hebben we elke sub-LSA toegewezen aan een van de volgende vier categorieën op basis van de beschrijving van elke maatregel en de overeenkomstige mijlpalen en streefdoelen die zijn opgenomen in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad:

- Aan de sub-LSA is "geen gevolg gegeven" als geen enkele van de in de sub-LSA vastgestelde kwesties door de RRF-maatregelen zijn aangepakt, of als er geen hervormingen of investeringen zijn die zijn gekoppeld aan de sub-LSA.

- Aan de sub-LSA is "marginaal gevolg gegeven" als belangrijke kwesties die in de sub-LSA zijn vastgesteld, niet door de RRF-maatregelen zijn aangepakt.

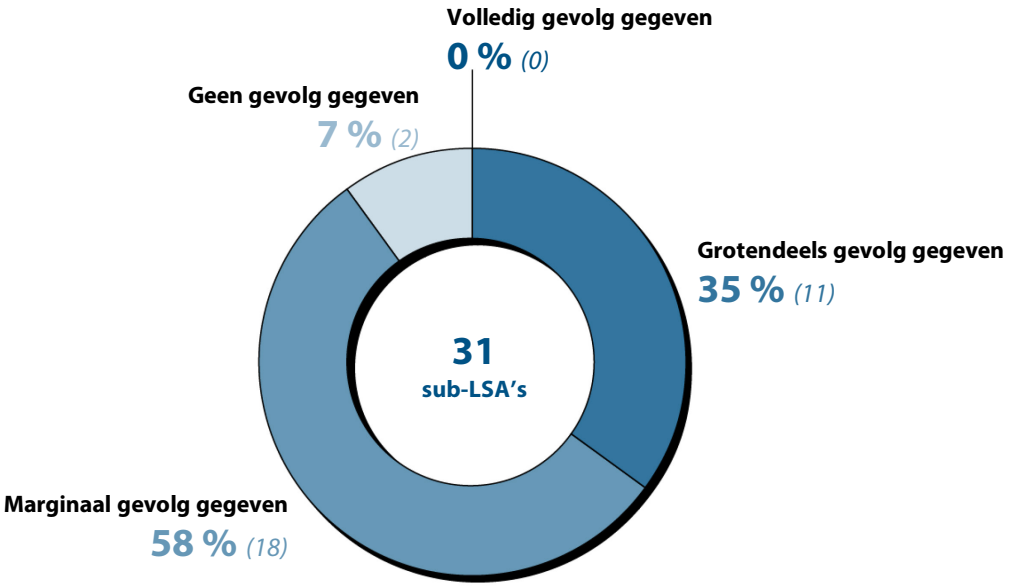
- Aan de sub-LSA is "grotendeels gevolg gegeven" als slechts enkele kleine kwesties die in de sub-LSA zijn vastgesteld, niet door de RRF-maatregelen zijn aangepakt.

- Aan de sub-LSA is "volledig gevolg gegeven" als alle in de sub-LSA vastgestelde kwesties door de RRF-maatregelen zijn aangepakt.

39 Onze beoordeling verschilt van die van de Commissie, die geen onderscheid maakt op basis van de bovenstaande categorieën, maar alleen beoordeelt of de LSA's zijn opgevolgd. Uit onze analyse blijkt dat 29 van deze 31 sub-LSA's worden uitgevoerd door middel van maatregelen op het gebied van openbaar bestuur. Aan meer dan de helft (18 van de 31 sub-LSA's, ofwel 58 %) wordt slechts marginaal gevolg gegeven, terwijl aan 35 % (11 van de 31) grotendeels gevolg wordt gegeven. Aan geen van de sub-LSA's wordt volledig gevolg gegeven. We zijn ook van mening dat 2 van deze 31 sub-LSA's helemaal niet worden opgevolgd — in 1 geval (België) was onze beoordeling in overeenstemming met die van de Commissie, terwijl de Commissie voor Italië van mening was dat aan de sub-LSA gevolg is gegeven (zie ***figuur 6***, ***bijlage III*** en ***kader 1*** voor voorbeelden).

[12] Speciaal verslag 10/2025 over arbeidsmarkthervormingen binnen de RRF; Speciaal verslag 21/2025 over het ondernemingsklimaat binnen de RRF.

Figuur 6 | Mate waarin gevolg is gegeven aan in onze steekproef opgenomen sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur



Bron: ERK.

Kader 1

Beoordeling van de mate waarin met toegewezen RRF-maatregelen gevolg is gegeven aan sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur: voorbeelden uit België, Hongarije en Italië

Sub-LSA's waaraan grotendeels gevolg is gegeven met RRF-maatregelen

In een sub-LSA van 2019 voor **Italië** (LSA 3.2) werd opgeroepen tot het verbeteren van de doeltreffendheid van het openbaar bestuur door te investeren in de vaardigheden van overheidspersoneel, de digitalisering te versnellen en door te zorgen voor meer efficiëntie en betere kwaliteit van lokale overheidsdiensten. Het RRP omvat 10 investeringen en 13 hervormingen die gericht zijn op het verbeteren van de digitale en cyberbeveiligingsinfrastructuur, de efficiëntie en kwaliteit van lokale overheidsdiensten, alsook op het investeren in digitale vaardigheden en de hervorming van overheidsopdrachten, die de Commissie aan deze sub-LSA had toegewezen.

Wij waren van mening dat met deze maatregelen de sub-LSA grotendeels werden opgevolgd, aangezien zij de verschillende gebieden waarop de aanbeveling betrekking heeft adequaat bestrijken.

Sub-LSA's waaraan marginaal gevolg is gegeven met RRF-maatregelen

In een sub-LSA van 2020 voor **Hongarije** (LSA 4.2) wordt verwezen naar het betrekken van belanghebbenden bij de beleidsvormings- en uitvoeringsfasen, alsook het uitvoeren van effectbeoordelingen en raadplegingen over ontwerpverordeningen, onder meer door de bijzondere wetgevingsprocedures bij de vaststelling van rechtshandelingen te beperken. Er werden twee hervormingen goedgekeurd met betrekking tot een systematischer gebruik van effectbeoordelingen en de daadwerkelijke betrokkenheid van belanghebbenden bij het wetgevingsproces.

Wij delen echter het standpunt van de Commissie dat de ontoereikende betrokkenheid van belanghebbenden bij het besluitvormingsproces en het uitgebreide gebruik van noodprocedures voor de vaststelling van wetgeving problematisch bleven in Hongarije. Daarom zijn we van mening dat aan deze sub-LSA slechts marginaal gevolg is gegeven.

Sub-LSA's waaraan geen gevolg is gegeven met RRF-maatregelen

In 2019 en 2020 ontvingen **België en Italië** sub-LSA's op grond waarvan zij in grote lijnen verplicht waren de coördinatie en governance binnen hun openbare besturen te verbeteren. In het geval van België heeft de Commissie aan de sub-LSA van 2019 (LSA 1.6) geen enkele RRF-maatregel toegekend. In het geval van Italië werd slechts één maatregel in verband met de concurrerende gunning van concessies in Italiaanse havens toegewezen aan de sub-LSA van 2020 (LSA 1.3). Een andere maatregel — een hervorming om de uitvoering van het cohesiebeleid te versnellen — die niet formeel aan de Italiaanse sub-LSA was toegewezen, is volgens de Commissie ook relevant.

Wij zijn echter van mening dat deze twee maatregelen niet rechtstreeks relevant zijn voor de sub-LSA. Ze hebben namelijk betrekking hebben op specifieke sectorale gebieden en de uitvoering van bestaande programma's, en bieden geen vooruitzicht op de systemische verbetering van coördinatie- en governancekwesties.

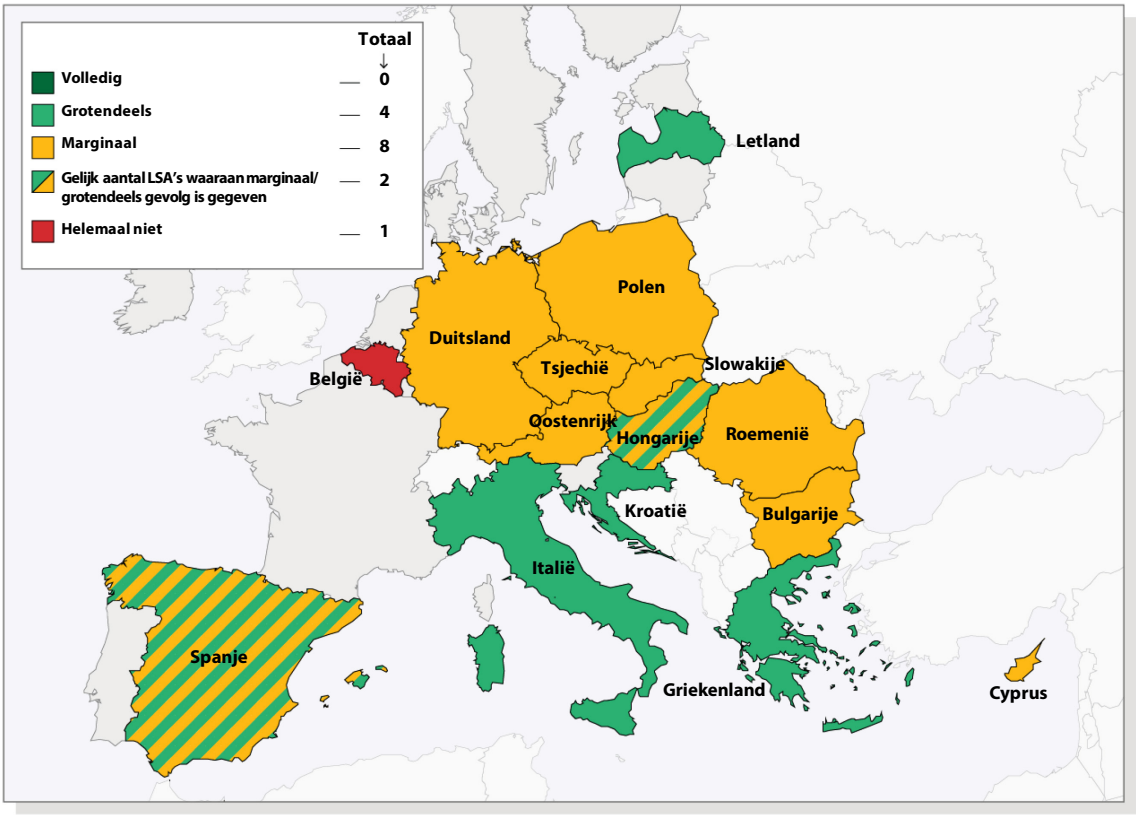
NB: De Belgische sub-LSA 1.6 van 2019 betreft de noodzaak om de "coördinatie van het begrotingsbeleid door alle overheidsniveaus te verbeteren om ruimte te creëren voor openbare investeringen". De Italiaanse sub-LSA 1.3 van 2020 betreft de verbetering van de coördinatie tussen nationale en regionale overheden.

40 Uit onze analyse blijkt ook dat de mate waarin gevolg is gegeven aan sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur iets beter was dan op andere beleidsterreinen waarop eerdere controles betrekking hadden. Meer bepaald was het percentage LSA's waaraan grotendeels gevolg was gegeven hoger dan in het ondernemingsklimaat (aan 26 % van de LSA's was grotendeels gevolg gegeven) en vergelijkbaar met de arbeidsmarkt (aan 40 % van de LSA's was volledig of grotendeels gevolg gegeven)[13]. Het percentage maatregelen waaraan helemaal geen gevolg was gegeven (7 % in het openbaar bestuur) viel aanzienlijk hoger uit voor de arbeidsmarkthervormingen (34 %) en was hetzelfde voor het ondernemingsklimaat (7 %).

41 Voortbouwend op onze analyse van de mate waarin gevolg is gegeven aan individuele sub-LSA's hebben wij de resultaten voor elke lidstaat geconsolideerd. Bij deze beoordeling wordt rekening gehouden met het aantal sub-LSA's in elke categorie (volledig/grotendeels/marginaal/geen gevolg gegeven), alsook met de relevantie en het relatieve belang ervan voor het beleidsterrein van openbaar bestuur in de respectieve lidstaat. In het algemeen concluderen wij dat door 8 van de 15 lidstaten in onze steekproef aan de sub-LSA's slechts marginaal gevolg is gegeven met RRF-maatregelen en door één lidstaat (België) helemaal niet (zie ***figuur 7***).

[13] Speciaal verslag 10/2025 over arbeidsmarkthervormingen binnen de RRF; Speciaal verslag 21/2025 over het ondernemingsklimaat binnen de RRF.

Figuur 7 | Geconsolideerde beoordeling van de dekking van sub-LSA's voor openbaar bestuur op het niveau van de lidstaten door RRF-hervormingen en -investeringen



Bron: ERK.

RRF-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur waren onvoldoende gericht op structurele uitdagingen en hadden voornamelijk betrekking op digitalisering

42 Wanneer we kijken naar de dekking van sub-LSA's per thematisch gebied, stelden wij vast dat de RRP's van de lidstaten beter inspeelden op sommige uitdagingen voor het openbaar bestuur dan andere. Zo werd aan de helft van de sub-LSA's met betrekking tot de *doeltreffendheid van het openbaar bestuur* in alle lidstaten grotendeels gevolg gegeven. Dit soort aanbevelingen heeft betrekking op capaciteitsopbouw, het verbeteren van de efficiëntie of doeltreffendheid van het openbaar bestuur (onder meer door te investeren in vaardigheden), het versnellen van de digitalisering of het verbeteren van de kwaliteit van overheidsdiensten (zie ***figuur 8***).

Figuur 8 | Beoordeling van de mate waarin RRF-maatregelen gevolg hebben gegeven aan sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur (lidstaten per thematisch gebied)



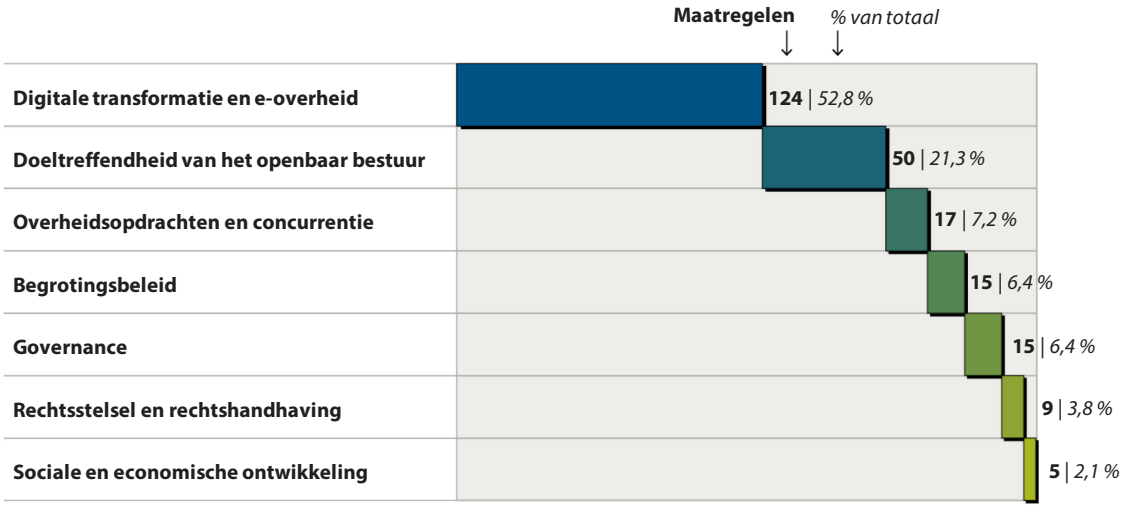
Bron: ERK.

Opmerkingen: In de bovenstaande grafiek zou de sub-LSA voor Slowakije (LSA 4.3 van 2020 — "hoogwaardige openbare diensten door betere coördinatie en beleidsvorming") onder zowel de categorie "efficiëntie" als de categorie "governance" kunnen vallen.
De categorie "rechtsstelsels en rechtshandhaving" van de sub-LSA in figuur 4 is niet in deze grafiek opgenomen, aangezien deze sub-LSA's niet in onze steekproef waren opgenomen.

43 Anderzijds werd slechts aan een van de zeven sub-LSA's met betrekking tot *governance* (sub-LSA 4.1 van 2020) grotendeels gevolg gegeven (zie ***figuur 8***). Dit soort uitdagingen brengen vaak diepere structurele hervormingen met zich mee, bijvoorbeeld in verband met het beleidsvormingsproces, samenwerking tussen overheidsniveaus of het verminderen van territoriale versnippering. De twee sub-LSA's waaraan volgens ons geen gevolg is gegeven, zijn LSA 1.6 van 2019 in België en LSA 1.3 van 2020 in Italië; beide LSA's hebben betrekking op betere coördinatie tussen overheidsinstanties.

44 Digitale maatregelen zijn goed voor 53 % van alle maatregelen op het gebied van openbaar bestuur (zie ***figuur 9***), en in sommige lidstaten (bv. Duitsland, Kroatië, Roemenië en Tsjechië) bedraagt dit percentage meer dan 65 %. De meeste van deze maatregelen zijn investeringen (82 van de 124). In totaal zijn digitale maatregelen goed voor 71 % van de totale geraamde kosten (zie ***bijlage III***). Tegelijkertijd houdt slechts 16 % van de LSA's in 2019 en 2020 verband met uitdagingen op het gebied van digitalisering (zie ***figuur 4***).

Figuur 9 | Maatregelen op het gebied van openbaar bestuur per thematisch gebied in onze steekproef



Bron: ERK.
NB: De thematische gebieden in deze grafiek vormen de best beschikbare groepering van maatregelen op het gebied van openbaar bestuur en verschillen van die in figuur 4, waarin de sub-LSA's zijn samengebracht.

45 Dit duidt erop dat de lidstaten in hun nationale plannen prioriteit hebben gegeven aan het nastreven van digitaliseringsdoelstellingen. De door de lidstaten aangevoerde redenen waren onder meer de behoeften als gevolg van de COVID-19-crisis en het feit dat de digitale maatregelen gemakkelijker konden worden uitgevoerd binnen het tijdschema van de RRF. Wij nemen ook nota van de wettelijke vereiste dat het bedrag van de maatregelen die bijdragen tot de digitale transitie ten minste 20 % vertegenwoordigt van de totale toewijzing van de RRP's van de lidstaten.

46 Hervormingen maken in onze steekproef 55 % uit van de maatregelen op het gebied van openbaar bestuur (129 van de 235 maatregelen) en 19,7 % van de totale kosten (4,4 miljard EUR). Deze maatregelen omvatten bijvoorbeeld hervormingen van systemen voor overheidsopdrachten, grootschalige digitalisering van belangrijke administratieve of overheidsdiensten en maatregelen voor capaciteitsopbouw (zie ***bijlage III***).

47 Tot slot beoordeelden we de waarschijnlijkheid dat maatregelen op het gebied van openbaar bestuur een aanzienlijke impact en langetermijneffecten hebben. Over het geheel genomen blijkt uit onze analyse dat 36 % van de maatregelen in onze steekproef waarschijnlijk een dergelijke structurele impact zal hebben. Samen met de analyse van de reikwijdte van de LSA's per thematisch gebied (zie de paragrafen ***43*** en ***44***) blijkt uit onze bevindingen over openbaar bestuur een gedifferentieerde aanpak van de lidstaten ten aanzien van de uitdagingen die in het Europees Semester aan de orde zijn gesteld, waarbij veel structurele uitdagingen onvoldoende zijn aangepakt. Deze bevindingen zijn in overeenstemming met eerdere controles van de ERK[14], waarbij we ook opmerkten dat belangrijke elementen van de LSA's — in verband met terugkerende structurele uitdagingen — niet werden aangepakt door de nationale plannen van de lidstaten.

Er zijn enkele resultaten geboekt, maar het effect ervan op de beoordeling door de Commissie van de vooruitgang bij de uitvoering van LSA's is beperkt

48 In dit deel analyseren we de uitvoering van RRF-maatregelen die zijn toegewezen aan openbare bestuur in vier geselecteerde lidstaten (Tsjechië, Duitsland, Griekenland en Spanje). Wij beoordelen met name of RRF-hervormingen en -investeringen vertraging hebben opgelopen ten opzichte van het tijdschema in de oorspronkelijke uitvoeringsbesluiten van de Raad en of ze de beoogde output hebben opgeleverd. We zijn van mening dat voltooide hervormingen en investeringen niet alleen de output moeten omvatten, maar ook de verwachte resultaten moeten opleveren. Daarom hebben wij voor de ter plaatse gecontroleerde maatregelen (16 maatregelen in 4 lidstaten, waarvan er 14 uiterlijk in december 2025 moesten zijn voltooid) ook gecontroleerd of de lidstaten passende resultaatindicatoren hadden vastgesteld en of met de maatregelen de beoogde resultaten volgens plan waren bereikt. Tot slot gingen we na in hoeverre het meerjarig financieel kader van de EU voor de programmeringsperiode 2028-2034 de in het RRF-kader vastgestelde tekortkomingen op het gebied van openbaar bestuur aanpakt.

[14] Speciaal verslag 21/2022, paragraaf 53; Speciaal verslag 10/2025, paragrafen 40-44 en 75; Speciaal verslag 21/2025, paragraaf 46.

Het tijdschema voor de uitvoering van de meeste maatregelen in onze steekproef bleef ongewijzigd

49 Wij analyseerden de vertragingen op basis van 55 maatregelen die volgens de planning uiterlijk in december 2025 moesten worden uitgevoerd. We beoordeelden of de streefdata in de oorspronkelijke uitvoeringsbesluiten van de Raad in de herziene uitvoeringsbesluiten van de Raad waren uitgesteld en constateerden dat de streefdatum voor 45 van de 55 besluiten niet was gewijzigd. Bij drie maatregelen (5 %) liepen de uitvoeringsdata meer dan twaalf maanden vertraging op (zie ***figuur 10*** en ***bijlage IV*** voor voltooide mijlpalen en streefdoelen van de 16 in de steekproef opgenomen maatregelen). Hoewel de in de uitvoeringsbesluiten van de Raad vastgestelde termijnen indicatief blijven, zijn dit de best beschikbare gegevens voor het inschatten van vertragingen.

Figuur 10 | Maatregelen die volgens plan uiterlijk in december 2025 moesten zijn uitgevoerd en de herziene streefdata ervan: Tsjechië, Duitsland, Griekenland en Spanje

In de steekproef opgenomen lidstaten	**Aantal kernmaatregelen dat volgens de planning van het oorspronkelijke uitvoeringsbesluit van de Raad uiterlijk in december 2025 moest worden uitgevoerd**	**Wijzigingen in de geplande streefdatum van de maatregelen (herzien uitvoeringsbesluit van de Raad ten opzichte van het oorspronkelijke besluit)**							
		Geplande streef-datum onge-wijzigd of vervroegd		Kleine vertraging (≤ 6 maanden)		Vertraagd (> 6 en ≤ 12 maanden)		Grote vertraging (> 12 maanden)	
Tsjechië	9	8	89 %	1	11 %	–	0 %	–	0 %
Duitsland	4	1	25 %	1	25 %	1	25 %	1	25 %
Griekenland	28	24	85 %	1	4 %	2	7 %	1	4 %
Spanje	14	12	86 %	1	7 %	–	0 %	1	7 %
Totaal	**55**	**45**	**82 %**	**4**	**7 %**	**3**	**5 %**	**3**	**5 %**

Bron: ERK, op basis van de informatie in de uitvoeringsbesluiten van de Raad en gegevens die tijdens de informatiebezoeken zijn verkregen.

50 Volgens de informatie die de lidstaten tijdens onze controlebezoeken hebben verstrekt, luiden de belangrijkste redenen voor herzieningen van de uitvoeringsdata van maatregelen op het gebied van openbaar bestuur als volgt:

- veranderende hervormings- en investeringsprioriteiten, voornamelijk als gevolg van regeringswijzigingen;
- uitdagingen in de toeleveringsketen en inflatie;
- gebrek aan bestuurlijke capaciteit en coördinatieproblemen tussen de verschillende bestuurslagen, met name in federale stelsels, en
- vertragingen bij de uitvoering van openbare aanbestedingsprocedures.

51 Omdat de RRF-maatregelen in een kort tijdsbestek moesten worden ontworpen en uitgevoerd, was het van bijzonder belang vertragingen tot een minimum te beperken. Bij de beoordeling van de door de lidstaten ingediende RRP's heeft de Commissie rekening gehouden met de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang ervan, volgens de criteria van de RRF-verordening[15]. De haalbaarheid van de plannen was echter geen expliciet beoordelingscriterium. Hoewel de lidstaten in hun ontwerpplannen een samenvatting van het op nationaal niveau uitgevoerde raadplegingsproces moesten opnemen[16], was de inhoud of de diepgang van deze raadpleging geen formeel beoordelingscriterium van de Commissie zoals vereist door de RRF-verordening.

52 In sommige gevallen constateerden wij dat vertragingen hadden kunnen worden voorkomen door een betere planning en voorbereiding op het niveau van het ontwerp van het plan en door voorafgaand overleg met andere bestuurslagen die over de nodige bevoegdheden beschikten om de geplande maatregelen uit te voeren (zie ***kader 2***). Deze vertragingen brengen de tijdige voltooiing van de maatregelen binnen het beperkte tijdschema van de RRF in gevaar en daardoor ook de verwezenlijking van de doelstellingen.

---

[15] Artikel 19, en bijlage V, punt 2, van de RRF-verordening.

[16] Artikel 18, lid 4, punt q), van de RRF-verordening.

Kader 2

Onvoldoende voorafgaande raadpleging met andere bestuurslagen: een voorbeeld uit Duitsland

Het Duitse RRP bevatte een maatregel die gericht was op de digitalisering van registers (DE-C[6.1]-R[3], “Digitalisering van het bestuur — modernisering van registers”). Deze maatregel, en met name de vaststelling van de mijlpalen en streefdoelen ervan, is door het federale ministerie in het plan opgenomen. Door onvoldoende voorafgaande raadpleging van de bevoegde ministeries in de deelstaten (“Länder”) werd de heterogeniteit van het IT-landschap in de deelstaten en gemeenten aanzienlijk onderschat. Als gevolg daarvan kon het oorspronkelijke plan om de bestaande IT-infrastructuur van de verschillende deelstaten te gebruiken niet operationeel worden gemaakt en moesten IT-systemen vaak vanaf nul worden ontwikkeld, wat aanzienlijk bijdroeg tot de vertragingen bij de uitrol.

53 De voorstellen van de Commissie voor het MFK 2028-2034 bevatten partnerschapsbepalingen waarbij regionale en lokale overheden worden betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van NRP-plannen[17]. Het is echter nog niet mogelijk om te beoordelen of met deze bepalingen de in het kader van de RRF vastgestelde tekortkomingen op het gebied van planning en coördinatie doeltreffend zullen worden aangepakt.

De maatregelen leverden de beoogde output op, maar tot dusver heeft slechts een derde significante resultaten opgeleverd

54 We constateerden dat alle voltooide maatregelen in onze steekproef (14 maatregelen in 4 lidstaten) hun beoogde output, zoals gedefinieerd in mijlpalen en streefdoelen, hebben bereikt. Net als in eerdere verslagen[18] troffen we echter gevallen aan waarin mijlpalen of streefdoelen onduidelijk waren of niet alle essentiële onderdelen van de maatregel bestreken. Op het gebied van openbaar bestuur hadden deze kwesties betrekking op 22 van alle 235 maatregelen waarop onze controle betrekking had (ofwel ongeveer 9 % van de gevallen, zie ***kader 3***).

[17] Voorstel van de Commissie voor een verordening inzake NRP-plannen voor de periode 2028-2034, COM(2025) 565 final, artikel 22, lid 2, punt i).

[18] Speciaal verslag 21/2022, paragraaf 82, en het Jaarverslag 2023 van de ERK, hoofdstuk 11 (blz. 378, kader 11.7).

Kader 3

Mijlpalen of streefdoelen die onduidelijk waren of niet alle essentiële onderdelen van de maatregelen bestreken: voorbeelden uit Griekenland

In **Griekenland** is voor twee maatregelen, “staatssteun” (maatregel 16701) en “verbetering van de beleidsplanning en -coördinatie” (maatregel 16981), slechts één mijlpaal geformuleerd voor elke hervorming, en deze bestrijken niet alle elementen die in de beschrijving van de maatregelen zijn opgenomen. Bovendien ligt de datum voor de voltooiing van de maatregelen later dan de termijnen voor de mijlpalen.

Zo valt de maatregel in verband met **staatssteun** onder één mijlpaal (M214) die gericht is op de voltooiing van de wijzigingen van het rechtskader voor staatssteun. De mijlpaal heeft echter geen betrekking op andere elementen van de maatregel, zoals de modernisering van de IT-systemen, de oprichting van een bibliotheek voor digitale staatssteunzaken of de aankoop van nieuwe hardware en software. Deze elementen hielden geen verband met de betaling van 403 580 EUR die in december 2023 werd verricht voor de verwezenlijking van mijlpaal M214.

Evenzo omvat de maatregel ter **verbetering van beleidsplanning en -coördinatie** drie afzonderlijke subdelen: a) een mechanisme voor de monitoring van secundaire wetgeving; b) een mechanisme voor de beoordeling van de gevolgen van de regelgeving, en c) een opleidingsprogramma voor ambtenaren die betrokken zijn bij wetgevingsprocedures. De mijlpaal heeft echter alleen betrekking op de laatste twee subdelen van de maatregel.

55 Naast de verwachte output hebben wij voor onze beoordeling of de maatregelen in onze steekproef de beoogde resultaten hadden opgeleverd, de door de lidstaten verstrekte informatie over elke maatregel als volgt geclassificeerd:

- “geen resultaten”, indien er geen bewijs van resultaten kon worden geleverd;
- “beperkt”, indien de bereikte resultaten ver onder het hoofddoel van de hervorming lagen, zoals beschreven in het oorspronkelijke uitvoeringsbesluit van de Raad of andere relevante bewijsstukken, en
- “significant” indien de resultaten ten minste in grote lijnen overeenstemden met het hoofddoel van de hervorming, zoals beschreven in het uitvoeringsbesluit van de Raad en andere relevante bewijsstukken.

56 Uit onze analyse bleek dat 5 van de 14 maatregelen die volgens de planning eind 2025 moesten zijn voltooid, aanzienlijke resultaten hadden opgeleverd (36 %). In 8 gevallen lieten de resultaten te wensen over. Tot slot kon de betrokken lidstaat in 1 geval niet aantonen dat de resultaten waren behaald in overeenstemming met de hoofddoelstelling van de maatregel (zie ***figuur 11*** en ***kader 4*** voor voorbeelden). Deze resultaten zijn iets beter dan die van de maatregelen op het gebied van het ondernemingsklimaat of arbeidsmarkthervormingen[19].

Figuur 11 | Mate waarin met de maatregelen die zijn toegewezen aan sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur resultaten zijn geboekt: Tsjechië, Duitsland, Griekenland en Spanje

Lidstaat	Aantal maatregelen						
	Significante resultaten		Beperkte resultaten		Geen resultaten		Totaal
Duitsland	1	33 %	2	66 %	0	0 %	3
Griekenland	1	33 %	2	66 %	0	0 %	3
Tsjechië	0	0 %	3	75 %	1	25 %	4
Spanje	3	75 %	1	25 %	0	0 %	4

Bron: ERK, op basis van zowel gegevens van de Commissie als informatie die tijdens de controles ter plaatse is verzameld.

[19] Speciale verslagen 21/2025 en 10/2025.

Kader 4

Mate waarin met de maatregelen die zijn toegewezen aan sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur resultaten zijn geboekt: voorbeelden uit Spanje en Tsjechië

Significante resultaten

Spanje — Modernisering van de algemene overheidsdiensten: De maatregel was gericht op de interconnectie van nationale platforms voor overheidsopdrachten en de voltooiing van projecten ter ondersteuning van de digitale transformatie van de centrale overheid op drie gebieden: a) op de burger gerichte administratie (verbetering van digitale overheidsdiensten), b) slimme operaties en gegevensbeheer, en c) digitale infrastructuur en cyberveiligheid. De verwachte resultaten omvatten de toename van het aantal gebruikers en een kortere procesduur. Hoewel de uitvoering tijdens ons controlebezoek nog gaande was, leverde de maatregel in oktober 2025 enkele resultaten op, waaronder de lancering van 14 nieuwe mobiele applicaties voor overheidsdiensten, met 8 miljoen downloads en 7,4 miljoen gebruikers. Verdere resultaten van de maatregel waren onder meer het voltooien van de gegevensstructuur die ten grondslag ligt aan een zoekmachine op het platform voor overheidsopdrachten en het creëren van het instrument "Mi Carpeta Ciudadana" ("mijn burgerdossier"), waardoor de contacten van de burgers met de overheid via één toegangspunt werden vereenvoudigd.

Beperkte resultaten

Tsjechië — Methodologische ondersteuning en modernisering van overheidsinvesteringen: De hervorming omvat de voorbereiding en goedkeuring van een nieuwe strategie voor overheidsopdrachten en een actieplan, die tot doel hebben tekortkomingen in de aanbestedingspraktijken en de beperkte concurrentie in Tsjechië aan te pakken, zoals vastgesteld in de Tsjechische landverslagen. De Tsjechische autoriteiten hebben duidelijke resultaatindicatoren voor deze maatregel vastgesteld, waaronder het percentage kleine en middelgrote ondernemingen waaraan overheidsopdrachten zijn gegund, het percentage grotere inschrijvers dat overheidsopdrachten binnenhaalt en het percentage opdrachten dat uitsluitend op basis van de laagst geboden prijs (en niet op basis van kwaliteit) wordt gegund. Uit de in 2026 gepubliceerde nationale effectbeoordeling van de strategie voor overheidsopdrachten blijkt echter nog steeds dat de strategie op alle gemeten gebieden beperkte resultaten heeft opgeleverd. De Commissie heeft in haar landverslag voor 2025 ook geconcludeerd dat deze hervorming tot dusver beperkte gevolgen heeft gehad voor de vastgestelde tekortkomingen.

57 We stelden vier belangrijke redenen vast om maatregelen als “beperkte resultaten” of “geen resultaten” te classificeren:

- er waren tekortkomingen in de oorspronkelijke opzet van de maatregel of de uitvoering ervan;
- de lidstaten hadden geen adequate indicatoren vastgesteld om de resultaten te meten, waardoor de bereikte resultaten mogelijk niet volledig identificeerbaar zijn (zie de paragrafen ***62***-***66***);
- de lidstaten hebben de resultaten van hervormingen of investeringen niet gemonitord, waardoor er mogelijk geen bewijs van resultaten beschikbaar is, of
- om resultaten te bereiken, is er meer tijd nodig. Zo kan het maanden of jaren duren voordat de gevolgen van een wetswijziging in de praktijk voelbaar zijn.

58 Zelfs voor de vijf maatregelen in onze steekproef waarvoor wij van mening zijn dat deze aanzienlijke resultaten hebben opgeleverd, lopen zowel de duurzaamheid ervan na 2026 als de langetermijneffecten op het openbaar bestuur in sommige gevallen gevaar. De reikwijdte van de maatregelen kan beperkt zijn, dus zelfs als sommige maatregelen aanzienlijke resultaten opleveren, zullen deze resultaten waarschijnlijk geen alomvattende oplossing bieden voor de uitdagingen die zij beogen aan te pakken (zie ***kader 5***).

Kader 5

Factoren die van invloed kunnen zijn op het langetermijneffect van succesvolle maatregelen: voorbeelden uit Duitsland en Tsjechië

Maatregel met een beperkt toepassingsgebied

Een voorbeeld in onze steekproef is de hervorming “Digitalisering van de overheid — uitvoering van de wet inzake onlinetoegang” in Duitsland, met een geraamd kostenplaatje van 2,52 miljard EUR. Hoewel de hervorming belangrijke resultaten heeft opgeleverd, waaronder de digitalisering van 100 overheidsdiensten die onder de bevoegdheid van de deelstaten vallen en 115 overheidsdiensten die onder de verantwoordelijkheid van de federale regering vallen, is deze maatregel op zich nog steeds niet toereikend om de omvang van de onderliggende uitdaging aan te pakken.

In totaal zijn in de Duitse wet inzake onlinetoegang 575 overheidsdiensten vastgelegd die gedigitaliseerd moeten worden. Hoewel het Duitse RRP de belangrijkste diensten ondersteunt, zullen aanvullende nationale investeringen nodig zijn om deze uitdaging aan te pakken.

Ongedekte financieringsbehoeften

Een van de hervormingen die we in Tsjechië hebben gecontroleerd, is de oprichting van een kenniscentrum dat methodologische ondersteuning biedt en advies verstrekt aan overheidsinstanties voor de voorbereiding van projecten in overeenstemming met de EU-doelstellingen [CZ-C[C4.1]-R[R1]]. Dit centrum, waarvan de kosten tot 2026 op 6,2 miljoen EUR worden geraamd, helpt overheidsinstanties bij het verkrijgen van toegang tot leningen en het uitvoeren van overheidsinvesteringen.

Hoewel het centrum tijdens de periode waarin het operationeel was positieve resultaten heeft laten zien, blijft de financiering van dergelijke adviesdiensten na afloop van de RRF en op lange termijn onzeker. Dat doet twijfels rijzen over de duurzaamheid van deze hervorming.

59 Tot slot merken wij op dat de herzieningen van het RRP waarschijnlijk een impact zullen hebben op de resultaten van de door de RRF gefinancierde hervormingen en investeringen. Uit onze analyse bleek dat 10 van de 14 voltooide maatregelen die we ter plaatse controleerden, ten minste één tot drie keer werden gewijzigd (in totaal 17 wijzigingen tot februari 2026; zie ***bijlage V*** voor een tijdlijn van de herziening op het niveau van de plannen).

60 Voor 5 van deze 14 maatregelen werden mijlpalen en streefdoelen gewijzigd omdat de maatregel niet langer haalbaar was als gevolg van vertragingen, het tijdschema voor de uitvoering, hogere kosten of andere onverwachte technische of externe factoren. In al deze gevallen konden betalingen voor hervormingen of investeringen alleen worden verricht omdat het ambitieniveau van de overeenkomstige mijlpalen of streefdoelen was verlaagd ten opzichte van de oorspronkelijke plannen. Voor de overige negen maatregelen hebben de lidstaten de wijzigingen onder meer gemotiveerd door de plannen te vereenvoudigen en de administratieve lasten te verminderen, zonder afbreuk te doen aan de doelstellingen van de maatregelen. In een komende controle zal nader worden onderzocht welke impact de herzieningen van de RRP's hebben gehad op de uitvoering van de RRF en de behaalde resultaten.

Zwakke resultaatindicatoren belemmeren de prestatiebeoordeling van maatregelen op het gebied van openbaar bestuur

De lidstaten maakten voornamelijk gebruik van de verplichte gemeenschappelijke resultaatindicator met betrekking tot digitalisering

61 Het meten van resultaten vormt, naast output, een essentieel onderdeel van prestatiegerichtheid en goed financieel beheer, aangezien resultaten vereist zijn bij de beoordeling of met de middelen de beoogde doelstellingen zijn bereikt. In het kader van de RRF bestaat het prestatiemonitoringkader hoofdzakelijk uit mijlpalen en streefdoelen, die de uitvoering van specifieke hervormingen en investeringen in de RRP's volgen, en uit gemeenschappelijke indicatoren, die gebaseerd zijn op door de lidstaten verstrekte gegevens en worden gebruikt om verslag uit te brengen over de voortgang van de RRF met betrekking tot de algemene en specifieke doelstellingen ervan. Zoals we reeds in een eerdere controle hebben opgemerkt, zijn mijlpalen en streefdoelen nuttig bij het verschaffen van informatie over de voortgang van de uitvoering van maatregelen, maar geven zij voornamelijk input en output weer in plaats van resultaten[20]. Zelfs met betrekking tot de gemeenschappelijke indicatoren van de RRF gaan de meeste echter niet verder dan het meten van output (slechts 4 van de 14 gemeenschappelijke indicatoren meten de werkelijke resultaten[21], zie ook paragraaf ***54***).

[20] Speciaal verslag 26/2023, paragrafen 95-97.

[21] Speciaal verslag 26/2023, paragraaf 48 en figuur 8.

62 Voor 7 van de 16 maatregelen (43 %) die we ter plaatse controleerden, beschikten de nationale autoriteiten over indicatoren om de verwezenlijking van resultaten te meten en te beoordelen (zie ***bijlage VI***). Dit is minder dan op het gebied van het ondernemingsklimaat (13 van de 17 maatregelen, ofwel 76 %), maar iets meer dan op het gebied van de arbeidsmarkt (6 van de 25 hervormingen, ofwel 24 %)[22].

63 Uit onze analyse bleek dat maatregelen met betrekking tot de digitalisering van overheidsdiensten voornamelijk resultaatindicatoren omvatten, aangezien de lidstaten over deze resultaten moesten rapporteren met het oog op gemeenschappelijke indicator 7 ("Gebruikers van nieuwe en verbeterde openbare digitale diensten, producten en processen"). Zoals we echter reeds in een eerdere controle hebben opgemerkt[23], zijn de resultaten van deze gemeenschappelijke indicator 7 moeilijk te interpreteren door de zeer ruime definitie ervan, waarbij de diensten, producten en processen in kwestie variëren van nieuwe computerkabels, toetsenborden of muizen tot gebruikers van nieuwe digitale producten.

64 Tot slot stelden wij in onze steekproef weinig indicatoren vast voor maatregelen die gericht zijn op andere delen van het openbaar bestuur, zoals de doeltreffendheid, coördinatie, governance van het openbaar bestuur, of het begrotingsbeleid. In het algemeen achtten de lidstaten in onze steekproef de toevoeging van resultaatindicatoren, naast de vereisten voor de verslaglegging over de verwezenlijking van de mijlpalen en streefdoelen, te belastend. Bijgevolg kan worden gesteld dat het prestatiemonitoringkader van de RRF gericht is op de inspanningen van de lidstaten om mijlpalen en streefdoelen te bereiken, maar niet de juiste basis creëert voor het meten van resultaten of effecten.

65 Voor maatregelen in Tsjechië waarvoor momenteel geen resultaatindicatoren bestaan, geven we een indicatie van wat dergelijke indicatoren zouden kunnen zijn (zie ***kader 6***).

---

[22] Speciaal verslag 10/2025, paragraaf 65.

[23] Speciaal verslag 26/2023, paragraaf 39.

Kader 6

Mogelijke resultaatindicatoren die momenteel niet door nationale autoriteiten worden gebruikt: een voorbeeld uit Tsjechië

In Tsjechië is investeringsmaatregel C[C1.6]-I[I1] "**Profiteren van de voordelen van digitalisering op het gebied van ruimtelijke ordening en bouwbeleid**" gericht op het bevorderen van de digitalisering op het gebied van het bouwvergunningsproces.

Momenteel is er voor deze maatregel geen nationale resultaatindicator gespecificeerd.

Op basis van onze controle-ervaring kunnen mogelijke resultaatindicatoren het volgende omvatten:

— vermindering van de administratieve lasten, onder andere gemeten aan de hand van de duur van het vergunningsproces;

— het percentage aanvragen voor bouwvergunningen dat uitsluitend via de nieuwe digitale portalen wordt ingediend ten opzichte van het percentage aanvragen dat handmatig/op papier wordt ingediend;

— aantal geautomatiseerde gegevensuitwisselingen tussen de nieuwe systemen en andere overheidsregisters.

Met het voorstel van de Commissie voor een vereenvoudigd gemeenschappelijk prestatiekader voor het volgende MFK worden de voor de RRF vastgestelde tekortkomingen met betrekking tot de beoordeling van de resultaten onvoldoende aangepakt

66 Aangezien de lidstaten waarschijnlijk met soortgelijke uitdagingen op het gebied van openbaar bestuur zullen worden geconfronteerd en daarom in het kader van het volgende MFK soortgelijke maatregelen zullen uitvoeren, hebben wij ook beoordeeld in hoeverre het voorstel van de Commissie voor een verordening tot vaststelling van een kader voor het traceren van begrotingsuitgaven en voor begrotingsprestaties en andere horizontale regels voor de programma's en activiteiten van de Unie[24] de tekortkomingen van het prestatiekader die we voor de huidige periode hebben aangetroffen, zou verhelpen. Het voorstel van de Commissie schrijft met name voor dat aan elke maatregel die in de NRP-plannen van de lidstaten is opgenomen, ten minste één steunverleningsgebied uit bijlage I bij de ontwerpverordening moet worden toegewezen. Voorts moet voor elk steunverleningsgebied één outputindicator uit dezelfde bijlage worden geselecteerd, die de definitieve mijlpaal of het definitieve streefdoel voor de maatregel weergeeft, alsook een of meer resultaatindicatoren die overeenstemmen met het voorgestelde steunverleningsgebied, voor zover beschikbaar. Deze beoordeling vormt een aanvulling op en verduidelijking van ons recente advies[25] over dit onderwerp, op het gebied van openbaar bestuur.

67 In het algemeen, en op basis van onze controle-ervaring van de afgelopen jaren, merken wij op dat de door de Commissie voorgestelde steunverleningsgebieden een zeer breed toepassingsgebied hebben en vaak gericht zijn op verschillende beleidsdoelstellingen. Bijgevolg kan een breed scala aan maatregelen aan hetzelfde steunverleningsgebied worden gekoppeld. In dit verband zien we ook dat er een risico bestaat dat de in bijlage 1 gedefinieerde output- of resultaatindicatoren niet noodzakelijkerwijs geschikt zijn voor alle soorten maatregelen die verband houden met een steunverleningsgebied.

---

[24] COM(2025) 545 final.

[25] Advies 10/2026 van de ERK.

68 Daarnaast ontbreken voor 71 % (17 van de 24) van de voorgestelde steunverleningsgebieden met betrekking tot het gebied “effectief openbaar bestuur” resultaatindicatoren. Steunverleningsgebieden zonder resultaatindicatoren hebben voornamelijk betrekking op hervormingen van de regelgeving, zoals hervormingen op het gebied van overheidsopdrachten, kwaliteit van wetgeving en beleidsvorming, budgettaire governance en digitalisering van het openbaar bestuur. Deze steunverleningsgebieden vormen een groot deel van de maatregelen op het gebied van openbaar bestuur. Hoewel resultaatindicatoren mogelijk niet geschikt zijn voor alle steunverleningsgebieden van openbaar bestuur, met name die waarop regelgevings- of institutionele wijzigingen worden doorgevoerd, biedt het voorgestelde kader geen alternatieve middelen om te beoordelen of dergelijke hervormingen bijdragen tot de beoogde resultaten (zie ***bijlage VII***).

69 Weinig van de voorgestelde resultaatindicatoren tonen veranderingen, zoals meer efficiëntie, betere dienstverlening, minder administratieve lasten of een grotere institutionele capaciteit of verantwoordingsplicht. Aangezien hervormingen van het openbaar bestuur doorgaans gericht zijn op het verbeteren van de werking van instellingen en niet louter op het produceren van output, vormt dit een aanzienlijke lacune. Het beperkt ook de ruimte om te beoordelen of de hervormingen hun beoogde doelstellingen hebben bereikt en verhindert een zinvolle beoordeling van de doeltreffendheid en de kosteneffectiviteit.

70 Naast resultaatindicatoren worden in het voorgestelde prestatiekader outputindicatoren gespecificeerd die de voltooiing van administratieve stappen weergeven, zoals ondersteunde projecten of begunstigden, verleende diensten, de vaststelling van wetten en strategieën of de ontwikkeling van overheidsdiensten. Hoewel deze indicatoren aantonen dat er activiteiten hebben plaatsgevonden, blijkt hieruit niet of deze maatregelen hebben geleid tot verbeteringen in de administratieve prestaties. Outputindicatoren zijn verplicht voor elk steunverleningsgebied. Naar onze mening brengt de focus op outputindicatoren het risico met zich mee dat formele naleving en vooruitgang bij de uitvoering worden gestimuleerd in plaats van de daadwerkelijke doeltreffendheid, efficiëntie of kwaliteit van openbaar bestuur.

Uit de beoordeling van de Commissie blijkt dat er beperkte vooruitgang is geboekt bij de uitvoering van LSA's, en dat met de RRF-maatregelen de situatie tot nu toe slechts marginaal is verbeterd

71 Elk jaar publiceert de Commissie haar beoordeling van de uitvoering van elke sub-LSA. Zoals bepaald in het kader van het Europees Semester houdt de Commissie bij haar beoordeling van de uitvoering van LSA's rekening met alle nationale beleidsvorming en gaat zij dus verder dan de RRF-maatregelen.

72 Ondanks de RRF-steun blijkt uit de beoordeling van de Commissie dat er sinds 2021 weinig vooruitgang is geboekt bij de uitvoering van de 38 sub-LSA's met betrekking tot openbaar bestuur uit de referentiejaren 2019/2020. Over het geheel genomen is volgens de meest recente beoordeling van de Commissie in 2025 het percentage sub-LSA's waarmee aanzienlijke vooruitgang of volledige uitvoering is geboekt, gestegen tot ongeveer 8 % in 2025. Tegelijkertijd bleef de overgrote meerderheid — iets meer dan 90 % van de sub-LSA's — slechts enige of beperkte vooruitgang vertonen (zie ***bijlage VIII***).

73 In het algemeen heeft de Commissie haar beoordeling voor 25 van de 38 sub-LSA's die aan maatregelen op het gebied van openbaar bestuur zijn getagd, als volgt gewijzigd: 19 sub-LSA's werden "opgewaardeerd" van één beoordelingsniveau naar een hoger niveau, terwijl drie andere met een of meer niveaus werden "verlaagd". In drie andere gevallen werd het niveau van de sub-LSA's opgewaardeerd en vervolgens verlaagd, of omgekeerd. Onze analyse van een steekproef bestaande uit de helft van de beoordelingen die beschikbaar waren in de Cesar-databank van de Commissie van 2020 tot en met 2025 bevestigde over het algemeen de beoordeling van de Commissie.

74 Uit onze analyse van de beoordeling van de Commissie blijkt dat de RRF werd genoemd als reden voor de opwaardering van 12 van de 25 (ofwel 48 %) sub-LSA's waarvan de status was geactualiseerd. Hoewel de beoordeling voor drie sub-LSA's werd opgewaardeerd tot "aanzienlijke vooruitgang", werden de overige negen gevallen opgewaardeerd tot "enige vooruitgang", wat erop wijst dat de impact van de RRP's tot dusver marginaal is geweest. In het algemeen wordt in de beoordelingen van de Commissie vermeld dat de uitvoering van de RRF nog steeds aan de gang is; daarom moet de volledige bijdrage van de maatregelen aan de vooruitgang van de LSA's nog worden beoordeeld.

Het TSI had een beperkte impact op de ondersteuning van de uitvoering van RRP-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur

75 Het instrument voor technische ondersteuning (TSI) is het EU-programma dat de lidstaten technische ondersteuning verleent bij het ontwikkelen en uitvoeren van hervormingen. TSI-steun kan bijvoorbeeld de vorm aannemen van strategisch en juridisch advies, een onderzoek, opleiding en bezoeken van deskundigen ter plaatse. Het is de opvolger van het steunprogramma voor structurele hervormingen (2017-2020) en bouwt voort op de ervaring die met dit programma is opgedaan op het gebied van capaciteitsopbouw in de lidstaten.

76 Tijdens de voorbereiding van hun RRP's kunnen de lidstaten om TSI-steun hebben verzocht bij de opstelling en uitvoering van de plannen[26]. De technische ondersteuning die aan de lidstaten wordt verleend in verband met de maatregelen in de RRP's moet relevant zijn om de volledige en tijdige uitvoering ervan te ondersteunen. Wij beoordeelden of het TSI passende steun bood voor de ontwikkeling en tijdige uitvoering van de maatregelen in de RRP's en of de steun relevant was voor de behoeften van de lidstaten.

In de onderzochte lidstaten werd met geen enkel TSI-project rechtstreeks de uitvoering van hervormingen van het openbaar bestuur in het kader van de RRF ondersteund

77 TSI-projecten kunnen direct worden gekoppeld aan de RRP's — die bijdragen tot de verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen in de RRP's — of indirect, bijvoorbeeld wanneer TSI-projecten verband houden met individuele hervormingen en investeringen in het kader van de RRP's zonder rechtstreeks bij te dragen tot de verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen.

[26] Overwegingen 22 en 43, artikel 18, lid 5, van de RRF-verordening.

78 Voor de periode 2021-2027 beschikt het TSI over een begroting van in totaal 827,4 miljoen EUR. De Commissie schat dat ongeveer een zesde van de TSI-projecten (142 van de 934, ofwel 15 %) die tot 2025 werden uitgevoerd, verband hield met de uitvoering van de RRP's. Deze projecten hadden een begroting van bijna 80 miljoen EUR (9,6 % van de totale TSI-begroting) en werden uitgevoerd in bijna alle lidstaten, met uitzondering van Oostenrijk, Luxemburg en Zweden.

79 De vier lidstaten die we ter plaatse bezochten (Tsjechië, Duitsland, Griekenland en Spanje) voerden tot 2025 in totaal dertig TSI-projecten uit in verband met de uitvoering van hun RRP's, met een gecombineerde begroting van ongeveer 14,2 miljoen EUR (zie ***bijlage IX***). Geen van hen gebruikte het TSI als rechtstreekse steun voor hervormingen van of investeringen in openbaar bestuur. In plaats daarvan hadden hun TSI-projecten betrekking op gebieden zoals uitvoeringskwesties op planniveau, monitoring van en verslaglegging over de resultaten van de plannen, capaciteitsopbouw of peer-to-peeruitwisseling van informatie tussen autoriteiten (zie ***kader 7***).

Kader 7

TSI-project in verband met de uitvoering van het RRP: een voorbeeld uit Duitsland

In Duitsland heeft een TSI-project de coördinerende instantie, evenals verschillende afdelingen die het RRP uitvoeren, ondersteund bij het opzetten van betere instrumenten voor coördinatie en projectbeheer, monitoring, verslaglegging en verwezenlijking van de mijlpalen en streefdoelen.

Het project ondersteunde met name de oprichting van een dashboard voor RRP's om de uitvoering en de daarmee gepaard gaande risico's te centraliseren en te volgen, wat de rol van de coördinerende instantie van de RRF en de samenwerking tussen de verschillende bestuursniveaus vergemakkelijkte.

Het ontbreken van rapportageverplichtingen voor de lidstaten beperkt de beoordeling van de doeltreffendheid van het TSI

80 Overeenkomstig het kader voor betere regelgeving van de Commissie moeten EU-interventies worden beoordeeld aan de hand van het criterium doeltreffendheid, en moeten monitoringregelingen de nodige informatie verstrekken om te beoordelen in hoeverre de doelstellingen van de interventie zijn bereikt[27].

81 Op basis van de informatie die wij tijdens onze controlebezoeken hebben verkregen, stelden we vast dat de TSI-ondersteuning uiteenlopende resultaten had opgeleverd. De door ons gecontroleerde lidstaten vonden de projecten waaraan zij deelnamen over het algemeen nuttig voor het aanpakken van tekortkomingen en uitvoeringskwesties. Tegelijkertijd waren de gecontroleerde TSI-projecten in verband met de RRP's van algemene aard en waren deze niet bedoeld om specifiekere uitdagingen of tekortkomingen bij de uitvoering aan te pakken waarmee de lidstaten op het gebied van openbaar bestuur werden geconfronteerd (***kader 8***).

Kader 8

Het TSI-project droeg niet effectief bij tot de verbetering van een van de belangrijkste tekortkomingen van het Tsjechische monitoringsysteem

In Tsjechië was een TSI-project gericht op het verlenen van technische ondersteuning om zowel de uitvoering en monitoring van als de verslaglegging over mijlpalen en streefdoelen van het RRP te verbeteren. De reikwijdte van het project had echter geen betrekking op de belangrijkste tekortkomingen in Tsjechië in verband met de monitoring van of verslaglegging over de werkelijke resultaten of prestaties van het RRP. Wat de beoordeling van de resultaten betreft, wordt in het TSI-verslag aanbevolen een externe effectbeoordeling uit te voeren, maar zonder uit te leggen hoe dit kan worden gedaan zonder een interne monitoring van dergelijke gegevens. Wij zijn daarom van mening dat dit TSI-project niet doeltreffend heeft bijgedragen tot de verbetering van een van de belangrijkste tekortkomingen van het Tsjechische monitoringsysteem.

[27] Commissie, "Better regulation" toolbox 2025, tools #43 en #47.

82 Aangezien de TSI-verordening de lidstaten geen specifieke rapportageverplichtingen oplegt met betrekking tot het gebruik van de steunmaatregelen, is de Commissie beperkt in het controleren van de resultaten van TSI-projecten. Hierdoor is het moeilijk om de doeltreffendheid of efficiëntie van het instrument te beoordelen, zoals ook is opgemerkt door de Commissie in haar tussentijdse evaluatie[28].

De praktische regelingen van het TSI zijn niet volledig geschikt voor de doeltreffende ondersteuning van de uitvoering van de RRP's

Het TSI-uitvoeringsmodel is niet zo geschikt voor de RRF

83 Uit hoofde van de RRF-verordening kunnen de lidstaten om technische ondersteuning vragen voor de voorbereiding en uitvoering van hun plannen; de praktische regelingen voor de twee instrumenten waren echter niet voldoende op elkaar afgestemd om deze synergieën in de praktijk tot stand te brengen. Aangezien de TSI-steun vraaggestuurd is, moeten de lidstaten specifieke verzoeken om steun bij de Commissie indienen. In het kader van algemene oproepen moeten de lidstaten hun verzoeken uiterlijk op 31 oktober van elk jaar indienen; de aanvraagprocedures kunnen volgens de door de gecontroleerde lidstaten tijdrovend zijn en de door lidstaten ingediende verzoeken om steun worden slechts eenmaal per jaar door de Commissie beoordeeld. Het duurt gemiddeld twee jaar vanaf een verzoek van een lidstaat tot de voltooiing van het project voor technische ondersteuning[29]. Volgens de verordening is het mogelijk gerichte oproepen[30] te organiseren naar aanleiding van specifieke opkomende behoeften. Dit is tweemaal gedaan in verband met RRF-steun: één keer in 2021, bij de start van de RRF, en een tweede keer in 2022. Doorgaans nam de voltooiing van projecten die via gerichte oproepen waren geselecteerd net zoveel tijd in beslag als de voltooiing van projecten die via algemene oproepen waren geselecteerd.

---

[28] Europese Commissie, Tussentijdse evaluatie van het instrument voor technische ondersteuning (2021-2027), blz. 2.

[29] Briefing van het Europees Parlement: The relevance of the Technical Support Instrument (TSI) for reforms in 2024, blz. 2.

[30] Artikel 9, lid 4, van de TSI-verordening.

84 In haar tussentijdse evaluatie merkt de Commissie ook op dat de termijnen van de mijlpalen van het RRP en het uitvoeringsschema voor de uitvoering van de TSI-steun niet goed op elkaar waren afgestemd, en dat de TSI-steun in sommige gevallen te laat werd verstrekt om te kunnen worden gebruikt, wat te wijten was aan het zeer krappe tijdsbestek[31]. Het gebrek aan flexibiliteit van het TSI is met name problematisch gezien het tijdgebonden model van de RRF, op grond waarvan de lidstaten hun vooraf vastgestelde mijlpalen en streefdoelen moeten halen. Zo konden de resultaten van een TSI-project, waarvoor de lidstaat zijn verzoek in het eerste jaar van de uitvoering van de RRF had ingediend, pas op zijn vroegst halverwege de looptijd van zes jaar van de RRF volledig in de praktijk worden gebracht. De lidstaten kunnen profiteren van tussentijdse resultaten (workshops, analytische verslagen) voordat het TSI-eindverslag wordt ingediend. Het risico bestaat echter dat deze resultaten niet vroeg genoeg beschikbaar zijn om van nut te zijn bij de vaststelling van de monitoring-, rapportage-, audit- en controleregelingen van het RRP, of bij de uitvoering van de eerste mijlpalen en streefdoelen. Als gevolg daarvan kon het TSI niet altijd op tijd steun verlenen om op zinvolle wijze bij te dragen aan de uitvoering van uit de RRF gefinancierde hervormingen, waardoor de synergieën tussen de twee instrumenten werden beperkt.

In de TSI-beoordelingscriteria wordt geen prioriteit gegeven aan TSI-verzoeken, wat zou kunnen helpen bij het wegwerken van vertragingen bij de uitvoering

85 Met het oog op een zo doeltreffend mogelijk gebruik van de TSI-ondersteuning zijn de selectie van de verzoeken van de lidstaten door de Commissie en de doelgerichtheid van de ondersteuning bijzonder belangrijk. De Commissie beoordeelt de verzoeken aan de hand van de criteria die zijn vastgelegd in de TSI-verordening[32]: urgentie, omvang en impact van de vastgestelde uitdagingen, de steunbehoeften voor de betrokken beleidsterreinen, en de institutionele en algemene administratieve capaciteit van de lidstaat.

86 Volgens de Commissie werd tussen 2021 en 2025 slechts ongeveer 40 % van de verzoeken van de lidstaten om TSI-ondersteuning goedgekeurd. Bovendien moet de coördinerende instantie in de lidstaat, alvorens een verzoek in te dienen, reeds een voorafgaande screening uitvoeren op basis van richtsnoeren van de Commissie om zich op belangrijke kwesties te concentreren en ervoor te zorgen dat alleen voorstellen “van kwaliteit” worden geselecteerd.

---

[31] Europese Commissie, Tussentijdse evaluatie van het instrument voor technische ondersteuning (2021-2027), blz. 2-3.

[32] Artikel 9 van de TSI-verordening.

87 Uit onze analyse van de richtsnoeren van de Commissie ter zake is gebleken dat *urgentie* betekent dat het verzoek verband houdt met een crisis, een prioriteit van de Unie of de Commissie of een termijn (die bijvoorbeeld voortvloeit uit de LSA's). Er is echter geen mechanisme of ad-hocprocedure om uitdrukkelijk prioriteit te geven aan deze verzoeken in geval van vertragingen bij de uitvoering of onvoorziene hindernissen bij de uitvoering van hervormingen.

De Commissie stelt voor de technische ondersteuning in het kader van het volgende MFK voort te zetten, maar de operationele regelingen zijn nog niet bekend

88 In het kader van de door de Commissie voorgestelde verordening inzake NRP-plannen zal in de periode 2028-2034 technische ondersteuning aan de lidstaten worden geboden voor onder meer de uitvoering van hun nationale plannen[33]. De technische ondersteuning die in het kader van de EU-faciliteit wordt overwogen, zal naar verwachting inspelen op de uitdagingen die van invloed zijn op de uitvoering van belangrijke hervormingen. Aangezien de operationele regelingen van de faciliteit nog niet bekend zijn, konden we niet beoordelen in hoeverre de faciliteit de vastgestelde tekortkomingen zal aanpakken met betrekking tot de geschiktheid van het TSI om de lidstaten te helpen bij de uitvoering van hervormingen en investeringen, zodat de in de LSA's vastgestelde uitdagingen kunnen worden aangepakt en de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten kan worden bevorderd[34].

Dit verslag werd door kamer IV, onder leiding van de heer Petri Sarvamaa, lid van de Rekenkamer, vastgesteld te Luxemburg op haar vergadering van 30 september 2026.

Voor de Rekenkamer

Tony Murphy
President

[33] COM(2025) 565 final, overweging 39.

[34] COM(2025) 565 final, bijlage XV, punt 1, k).

Bijlagen

Bijlage I — Over de controle

Achtergrond

Coördinatie van het beleid op het gebied van openbaar bestuur in de EU via het Europees Semester

01 Het Europees Semester[1] heeft tot doel het economisch en sociaal beleid in de lidstaten te coördineren, krachtens artikel 121 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Op grond van artikel 121 moeten de EU-landen hun economisch beleid beschouwen als een aangelegenheid van gemeenschappelijk belang en het in het kader van de Raad coördineren. Elk jaar publiceert de Commissie landverslagen en voorstellen voor landspecifieke aanbevelingen (LSA's) voor elke lidstaat.

02 De lidstaten zijn verantwoordelijk voor de coördinatie van het beleid op het gebied van openbaar bestuur op nationaal niveau. Hoewel de EU-verdragen niet voorzien in de bevoegdheid van de EU met betrekking tot de interne organisatie van nationale overheden, kan de EU het economisch beleid coördineren in het kader van het Europees Semester of specifieke maatregelen en activiteiten op dit gebied financieren.

Steun uit de RRF voor het beleid op het gebied van openbaar bestuur

03 De herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF) is de belangrijkste component van NextGenerationEU (NGEU) en de belangrijkste budgettaire respons van de EU op de COVID-19-pandemie. Van de oorspronkelijke begroting van 724 miljard EUR was eind januari 2026 een bedrag van 577 miljard EUR vastgelegd (360 miljard EUR aan subsidies en 217 miljard EUR aan leningen).

[1] Verordening (EU) 2024/1263 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht.

04 De RRF wordt uitgevoerd in direct beheer, waarbij de Commissie rechtstreeks verantwoordelijk is voor de belangrijke stappen bij de uitvoering van de faciliteit[2]. Om steun uit de RRF te ontvangen, moesten de lidstaten hun herstel- en veerkrachtplannen (RRP's) indienen die een reeks maatregelen (ofwel hervormingen, ofwel investeringen) omvatten. Vervolgens beoordeelde de Commissie de RRP's[3], waarna de Raad deze goedkeurde in de vorm van uitvoeringsbesluiten van de Raad.

05 De Commissie heeft de zes in de RRF-verordening omschreven pijlers opgesplitst in 52 beleidsterreinen, waarbij elke hervorming of investering aan maximaal twee beleidsterreinen wordt toegewezen. Twee van de 52 door de Commissie gedefinieerde beleidsterreinen houden rechtstreeks verband met openbaar bestuur: "doeltreffendheid van het openbaar bestuur en de nationale stelsels" en "e-overheid, digitale overheidsdiensten en lokale digitale ecosystemen".

06 In de RRF-verordening wordt ook een duidelijk verband gelegd met het Europees Semester[4]. Met name de hervormingen en investeringen in de oorspronkelijke RRP's zullen naar verwachting bijdragen tot een doeltreffende aanpak van alle of een significant deel van de uitdagingen die in de LSA's van 2019 en 2020 zijn vastgesteld. Bovendien moest in de gewijzigde RRP's, indien de nationale plannen werden herzien, rekening worden gehouden met de meest recente LSA's.

Reikwijdte en aanpak van de controle

07 Onze controle had tot doel te beoordelen of de RRF-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur doeltreffend hebben bijgedragen tot het aanpakken van de uitdagingen die in de LSA's zijn vastgesteld, en of de uitvoering ervan heeft geleid tot de verwezenlijking van de beoogde doelstellingen. We beoordeelden ook of het voorgestelde prestatiekader voor de periode na 2027 de belangrijkste tekortkomingen bestrijdt die tijdens de uitvoering en monitoring van maatregelen op het gebied van openbaar bestuur zijn vastgesteld.

08 Onze controlewerkzaamheden omvatten de evaluaties van relevante documenten en vraaggesprekken met de Commissie en nationale autoriteiten in de door ons bezochte lidstaten. Onze belangrijkste gecontroleerde was de Commissie, DG ECFIN en het secretariaat-generaal.

---

[2] Artikel 8 van de RRF-verordening.

[3] Artikel 19 van de RRF-verordening.

[4] Artikel 18, lid 4, punt b), en artikel 19, lid 3, punt b), van de RRF-verordening.

09 Wij baseerden onze controlecriteria op de RRF-verordening, de bijbehorende richtsnoeren van de Commissie en de relevante documenten van het Europees Semester. Nadere bijzonderheden over de controlecriteria zijn opgenomen in de relevante delen van dit verslag.

10 We richtten ons op de LSA's van 2019 en 2020, aangezien bij het ontwerp van de nationale RRP's in die jaren voornamelijk rekening werd gehouden met de LSA's. Volgens de databank met LSA's van de Commissie[5] werden tot 2023 in totaal 400 RRF-maatregelen in alle 27 lidstaten toegewezen aan 48 LSA's die verband hielden met de beleidsterreinen "openbaar bestuur" en "digitalisering van openbaar bestuur en overheidsdiensten" in het kader van het Europees Semester (die zowel horizontale als sectorale maatregelen omvatten).

11 373 van deze maatregelen zijn toegewezen aan 36 sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur uit 2019 en 2020 (bv. in verband met de beleidsterreinen "openbaar bestuur" en "digitalisering van openbaar bestuur en overheidsdiensten"). Deze 36 sub-LSA's werden aan 13 lidstaten gericht: Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Duitsland, Griekenland, Hongarije, Italië, Letland, Polen, Roemenië, Slowakije en Spanje. Aan deze steekproef hebben we België (dat één sub-LSA op het gebied van openbaar bestuur heeft die aan geen enkele maatregel is getagd) en Oostenrijk (waarvan de sub-LSA over openbaar bestuur uit 2022, die aan één maatregel is getagd, een exacte herhaling is van een subaanbeveling uit 2019) toegevoegd.

12 Aangezien de toewijzing van RRF-maatregelen door de Commissie aan LSA's niet altijd consistent is, hebben wij in onze overweging ook de 146 hervormingen en investeringen opgenomen die zijn toegewezen aan een primair en secundair RRF-beleidsterrein dat relevant is voor openbaar bestuur (waarbij "doeltreffendheid van openbaar bestuur en nationale systemen" of "e-overheid, digitale overheidsdiensten en lokale digitale ecosystemen" het primaire beleidsterrein is). Deze maatregelen werden niet specifiek toegewezen aan sub-LSA's in onze steekproef, maar kunnen nog steeds bijdragen tot het aanpakken van uitdagingen op het gebied van openbaar bestuur.

[5] Country-specific recommendations database, maart 2025.

13 Uit deze reeks van 520 maatregelen selecteerden we alleen de maatregelen die het meest rechtstreeks verband houden met openbaar bestuur en van overkoepelende of horizontale aard zijn — ook wel de belangrijkste maatregelen op het gebied van openbaar bestuur genoemd — met uitzondering van maatregelen die betrekking hebben op sectorale kwesties (bv. energie, scholen, renovatie van gebouwen, openbaar vervoer enz.). Door deze methodologie toe te passen, handhaafden we 235 maatregelen, toegewezen aan 29 sub-LSA's (28 uit 2019 en 2020, 1 uit 2022) en 2 RRF-beleidsterreinen. Daarnaast omvatte de steekproef een sub-LSA uit Italië, hoewel deze geen verband hield met belangrijke administratieve maatregelen, aangezien deze LSA zelf een belangrijke aanbeveling op het gebied van openbaar bestuur was; en een sub-LSA uit België, die aan geen enkele maatregel gekoppeld was. Dit bracht het totale aantal sub-LSA's in onze steekproef op 31 (zie paragraaf ***11***), verspreid over 15 lidstaten.

14 De 235 maatregelen op het gebied van openbaar bestuur die ten behoeve van deze controle zijn geselecteerd, omvatten:

- 156 maatregelen getagd aan 28 sub-LSA's uit 2019 en 2020;
- 78 maatregelen in verband met twee beleidsterreinen van openbaar bestuur in het kader van de RRF in de 13 lidstaten die de 28 sub-LSA's van 2019-2020 hebben ontvangen, maar die niet waren getagd aan de LSA's, en
- één maatregel die werd getagd aan één sub-LSA uit 2022 (Oostenrijk) en een herhaling was van een sub-LSA uit 2019 (dit is bijvoorbeeld daadwerkelijk een sub-LSA op het gebied van openbaar bestuur, hoewel de Commissie deze in 2019 niet als zodanig had aangemerkt).

15 In het eerste deel van onze controle — waarin we beoordeelden in hoeverre gevolg werd gegeven aan de LSA's met RRF-maatregelen — hanteerden wij de hierboven geschetste steekproef. ***Bijlage III*** bevat een tabel met de lijst van sub-LSA's en onze beoordeling van de mate waarin deze met de RRF-maatregelen worden opgevolgd.

16 Voor het tweede deel van ons verslag voerden we bezoeken ter plaatse uit in vier lidstaten (Duitsland, Griekenland, Spanje en Tsjechië) om te beoordelen of een steekproef van 16 RRF-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur (vier maatregelen voor elk van de bezochte landen) volgens plan werd uitgevoerd. Deze lidstaten werden geselecteerd op basis van een combinatie van overwegingen, waaronder het relatief grote aantal LSA's en RRF-maatregelen op het gebied van openbaar bestuur (Griekenland, Spanje, Tsjechië), de hoge geraamde kosten van de maatregelen (in Duitsland) en de voortgang bij de uitvoering van de plannen. De 16 maatregelen werden geselecteerd op basis van drie criteria: materialiteit en geplande voltooiing (bv. uitvoering uiterlijk eind 2025), en de noodzaak om een passend evenwicht tussen hervormingen en investeringen te waarborgen. 14 van deze maatregelen moesten eind 2025 zijn voltooid. Tot slot onderzochten we tijdens onze bezoeken ter plaatse ook hoe de lidstaten het instrument voor technische ondersteuning (TSI) gebruikten om de uitvoering van de RRP's op het gebied van openbaar bestuur te ondersteunen.

17 Onze controlemethodologie is in overeenstemming met de internationale auditstandaarden die zijn uitgevaardigd door de internationale organisatie van hoge controle-instanties (International Organization of Supreme Audit Institutions — INTOSAI).

Bijlage II — Kosten van het openbaar bestuur per lidstaat

Lidstaat	Aantal maatregelen	Openbaar bestuur Kosten (EUR, april 2026)	Kosten toegeschreven aan het gehele RRP (EUR, april 2026)	Openbaar bestuur als percentage van de totale kosten van het RRP (april 2026)
Oostenrijk	1	–	4 073 468 950	0,0 %
Bulgarije	10	50 024 525	6 174 106 145	0,8 %
Kroatië	39	225 509 439	10 040 701 600	2,2 %
Cyprus	17	76 557 708	1 020 659 255	7,5 %
Tsjechië	17	794 539 064	8 752 357 444	9,1 %
Duitsland	6	3 395 798 311	30 591 028 677	11,1 %
Griekenland	30	1 195 433 998	36 189 617 035	3,3 %
Hongarije	14	55 876 488	10 429 974 916	0,5 %
Italië	20	7 171 745 735	194 435 381 163	3,7 %
Letland	16	134 662 000	1 969 244 522	6,8 %
Polen	6	361 011 383	54 718 157 234	0,7 %
Roemenië	26	777 493 798	21 410 527 593	3,6 %
Slowakije	16	490 064 617	6 408 465 019	7,6 %
Spanje	17	7 787 368 302	102 575 266 432	7,6 %
TOTAAL	**235**	**22 516 085 368**	**488 788 955 985**	**4,6 %**

Bron: ERK, op basis van gegevens van de Commissie.

Bijlage III — Sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur en door de RRF gefinancierde maatregelen: een overzicht en onze beoordeling

Deze bijlage zal in de definitieve pdf-versie van het verslag links bevatten naar drie documenten die wij beschikbaar hebben gesteld op het opendataplatform van de ERK.

1) Lijst van sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur.

2) Lijst van horizontale maatregelen op het gebied van openbaar bestuur in het kader van de RRF (kernsteekproef).

3) Onze beoordeling van de mate waarin aan elke sub-LSA op het gebied van openbaar bestuur gevolg is gegeven.

Bijlage IV — Status van de mijlpalen en streefdoelen voor door de RRF gefinancierde maatregelen op het gebied van openbaar bestuur in de in de steekproef opgenomen lidstaten

Land	Maatregel	Mijlpaal/streefdoel	Status (halfjaarlijks verslag, oktober 2025)
Tsjechië	**CZ-C[C1.1]-I[I2] Ontwikkeling van open data en een fonds voor openbare data**	**M11** Uitbreiding van de nationale catalogus van open gegevens met geavanceerde functies **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Volledig functionele nationale catalogus van open data met geavanceerde functies en diensten **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2024**	Verwezenlijkt
Tsjechië	**CZ-C[C1.1]-I[I2] Ontwikkeling van open data en een fonds voor openbare data**	**T12** Toename van het aantal producenten van open data bij de overheid die open data publiceren in de nationale catalogus van open data **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 100 **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2024**	Verwezenlijkt
Tsjechië	**CZ-C[C1.1]-I[I2] Ontwikkeling van open data en een overheidsfonds voor data**	**T245** Toename van het aantal nieuwe of verbeterde open datasets dat in de nationale catalogus van open gegevens wordt gepubliceerd **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 125 **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2024**	Verwezenlijkt

Land	Maatregel	Mijlpaal/streefdoel	Status (halfjaarlijks verslag, oktober 2025)
Tsjechië	**CZ-C[C1.6]-I[I1]** **Profiteren van de voordelen van digitalisering op het gebied van ruimtelijke ordening en bouwbeleid**	**T77** Nieuwe of verbeterde IT-systemen voor ruimtelijke ordening of bouwvergunningen **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** IT-systemen volledig operationeel, met inbegrip van de uitrol van eindgebruikers **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2025**	Op schema
Tsjechië	**CZ-C[C4.1]-R[R1]** **Methodologische ondersteuning voor de voorbereiding van projecten in overeenstemming met de EU-doelstellingen**	**M280** Oprichting van het coördinatie- en kenniscentrum en vaststelling van het beheersplan ervan **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Het coördinatie- en kenniscentrum wordt opgericht en het beheersplan ervan wordt vastgesteld **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2023**	Verwezenlijkt
Tsjechië	**CZ-C[C4.1]-R[R2]** **Methodologische ondersteuning en modernisering van overheidsinvesteringen**	**M281** Vaststelling door de regering van de Tsjechische Republiek van een nieuwe strategie inzake overheidsopdrachten en een actieplan voor de uitvoering ervan **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** De strategie en het actieplan zijn vastgesteld **Geplande voltooiing: eerste kwartaal van 2024**	Verwezenlijkt
Duitsland	**DE-C[6.1]-R[1]** **Europees identiteitsecosysteem**	**T108** Start van een proefproject voor de digitale hotelcheck-in **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 100 **Geplande voltooiing: derde kwartaal van 2021**	Verwezenlijkt

Land	Maatregel	Mijlpaal/streefdoel	Status (halfjaarlijks verslag, oktober 2025)
Duitsland	**DE-C[6.1]-R[1] Europees identiteitsecosysteem**	**T109** Voltooiing van aanvullende door de regering ondersteunde aanvraagdossiers naast de digitale hotelcheck-in **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 5 **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2024**	Voltooid (niet beoordeeld)
Duitsland	**DE-C[6.1]-R[1] Europees identiteitsecosysteem**	**T110** Verstrekking van aanvullende toepassingsgevallen naast de proefprojecten met weinig of geen overheidssteun voor de uitvoering ervan **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 10 **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2025**	Op schema
Duitsland	**DE-C[6.1]-R[2] Digitalisering van de administratie — uitvoering van de wet inzake onlinetoegang**	**T111** Voltooiing van individuele overeenkomsten tussen de leidende dienst en de leidende deelstaat **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 14 **Geplande voltooiing: derde kwartaal van 2021**	Verwezenlijkt
Duitsland	**DE-C[6.1]-R[2] Digitalisering van de administratie — uitvoering van de wet inzake onlinetoegang**	**T112** Ingebruikneming van dienstenbundels in het kader van de wet inzake onlinetoegang (Onlinezugangsgesetz-Leistungen) **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 70 **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2021**	Verwezenlijkt
Duitsland	**DE-C[6.1]-R[2] Digitalisering van de administratie — uitvoering van de wet inzake onlinetoegang**	**T113** Grootschalige digitalisering van administratieve diensten **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 215 **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2022**	Verwezenlijkt

Land	Maatregel	Mijlpaal/streefdoel	Status (halfjaarlijks verslag, oktober 2025)
Duitsland	**DE-C[6.1]-R[2] Digitalisering van de administratie — uitvoering van de wet inzake onlinetoegang**	**T113A** Uitrol van de diensten van de deelstaten tot nationale dekking **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 100 **Geplande voltooiing: tweede kwartaal van 2025**	Voltooid (niet beoordeeld)
Duitsland	**DE-C[6.1]-R[3] Digitalisering van de administratie — modernisering van registers**	**M114** Voltooiing van proefprojecten voor het testen van proefregisters **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Document inzake het einde van het proefproject en de beoordeling samengesteld Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2023	Verwezenlijkt
Duitsland	**DE-C[6.1]-R[3] Digitalisering van de administratie — modernisering van registers**	**M115** Voltooiing van de uitvoering van de uniforme architectuur voor de bevordering van het eenmaligheidsbeginsel **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Centrale architecturale componenten zijn klaar om te worden aangesloten op eigen registers **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2025**	Op schema
Duitsland	**DE-C[6.1]-R[3] Digitalisering van de administratie — modernisering van registers**	**T116** Prioritaire koppeling van gebruikersregisters aan de eenmaligheidsarchitectuur **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 18 **Geplande voltooiing: tweede kwartaal van 2026**	Op schema

Land	Maatregel	Mijlpaal/streefdoel	Status (halfjaarlijks verslag, oktober 2025)
Duitsland	**DE-C[6.2]-R[1] Gezamenlijk programma van de federale regering en de deelstaten voor een efficiënt bestuur ten behoeve van burgers en bedrijven**	**M117** Eerste voortgangsverslag voor de Conferentie van minister-presidenten (Ministerpräsidentenkonferenz — MPK) **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Eerste voortgangsverslag gepubliceerd **Geplande voltooiing: tweede kwartaal van 2021**	Verwezenlijkt
Duitsland	**DE-C[6.2]-R[1] Gezamenlijk programma van de federale regering en de deelstaten voor een efficiënt bestuur ten behoeve van burgers en bedrijven**	**M118** Tweede voortgangsverslag voor de Conferentie van minister-presidenten **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Tweede voortgangsverslag gepubliceerd **Geplande voltooiing: tweede kwartaal van 2022**	Verwezenlijkt
Duitsland	**DE-C[6.2]-R[1] Gezamenlijk programma van de federale regering en de deelstaten voor een efficiënt bestuur ten behoeve van burgers en bedrijven**	**T119** Voltooiing van de maatregelen in het voortgangsverslag **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 80 **Geplande voltooiing: eerste kwartaal van 2025**	Voltooid (niet beoordeeld)

Land	Maatregel	Mijlpaal/streefdoel	Status (halfjaarlijks verslag, oktober 2025)
Griekenland	**EL-C[2.2]-I[16778] Digitalisering van archieven en aanverwante diensten**	**M93** Gunning van de opdracht(en) voor de digitalisering van archieven **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Kennisgeving van de gunning van de opdracht(en) voor alle negen subprojecten van het project voor de digitalisering van archieven **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2022**	Verwezenlijkt
Griekenland	**EL-C[2.2]-I[16778] Digitalisering van archieven en aanverwante diensten**	**M95a** Uitvoering van de subprojecten 7B en 9 **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Verslag van het ministerie van Digitale Governance ter bevestiging van de voltooiing van de subprojecten “7B-verbeterde digitale diensten voor kadaster” en “9-veilige opslag van archieven van de publieke sector en bredere archieven van de publieke sector”. **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2025**	Op schema
Griekenland	**EL-C[2.2]-I[16778] Digitalisering van archieven en aanverwante diensten**	**T94** Digitalisering van archieven — eerste uitvoeringsfase **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 30 **Geplande voltooiing: tweede kwartaal van 2024**	Geschrapt
Griekenland	**EL-C[2.2]-I[16778] Digitalisering van archieven en aanverwante diensten**	**T95** Digitalisering van archieven — volledige uitvoering **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 90 **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2025**	Op schema

Land	Maatregel	Mijlpaal/streefdoel	Status (halfjaarlijks verslag, oktober 2025)
Griekenland	**EL-C[4.1]-R[16610] Bevordering van versnelde btw-teruggaaf**	**M193** Volledig geautomatiseerde btw-teruggaaf — lancering van het IT-systeem **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Verslag van de onafhankelijke autoriteit voor Overheidsinkomsten waarin de lancering van het nieuwe IT-systeem wordt bevestigd **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2023**	Verwezenlijkt
Griekenland	**EL-C[4.2]-R[16701] Versterking van het netwerk voor staatssteun**	**M214** Versterkt netwerk voor staatssteun **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Inwerkingtreding van het versterkte staatssteunkader **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2022**	Verwezenlijkt
Griekenland	**EL-C[4.2]-R[16981] Verbetering van beleidsplanning en -coördinatie**	**M215** Beleidsplanning en -coördinatie — effectbeoordeling **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Er is een opleidingsprogramma gestart met honderd ambtenaren die zijn geselecteerd om deel te nemen **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2022**	Verwezenlijkt
Spanje	**ES-C[C11]-I[I1] Modernisering van het algemene staatsbestuur**	**M160** Interconnectie van nationale platforms voor overheidsopdrachten **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Centrale en regionale overheden verstrekken ondertekende certificaten ter bevestiging van de functionaliteiten van het platform **Geplande voltooiing: tweede kwartaal van 2023**	Verwezenlijkt

Land	Maatregel	Mijlpaal/streefdoel	Status (halfjaarlijks verslag, oktober 2025)
Spanje	**ES-C[C11]-I[I1] Modernisering van het algemene staatsbestuur**	**M162** Voltooiing van projecten ter ondersteuning van de digitale transformatie van het centraal openbaar bestuur **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Door de bevoegde autoriteit ondertekende certificaten waaruit blijkt dat de projecten zijn voltooid en operationeel zijn **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2025**	Op schema
Spanje	**ES-C[C11]-I[I1] Modernisering van het algemene staatsbestuur**	**T161** Gunning van projecten ter ondersteuning van de digitale transformatie van het centraal openbaar bestuur **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 960 **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2023**	Niet voltooid
Spanje	**ES-C[C11]-I[I2] Specifieke projecten voor de digitalisering van de centrale overheid**	**M163** Interoperabele platforms voor de uitwisseling van socialezekerheids- en gezondheidsgegevens **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Centrale en regionale socialezekerheidsinstanties verstrekken ondertekende certificaten ter bevestiging van de functionaliteiten van het platform **Geplande voltooiing: tweede kwartaal van 2023**	Verwezenlijkt

Land	Maatregel	Mijlpaal/streefdoel	Status (halfjaarlijks verslag, oktober 2025)
Spanje	**ES-C[C11]-I[I2] Specifieke projecten om de centrale overheid te digitaliseren**	**M166** Voltooiing van projecten ter ondersteuning van de digitaliseringsprojecten van het centraal openbaar bestuur (met uitzondering van projecten die vallen onder mijlpaal #163, streefdoel #164 en mijlpaal #341) **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Door de bevoegde autoriteit ondertekende certificaten waaruit blijkt dat de projecten zijn voltooid en operationeel zijn **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2025**	Op schema
Spanje	**ES-C[C11]-I[I2] Specifieke projecten om de centrale overheid te digitaliseren**	**T164** Gerechtelijke procedures die elektronisch moeten worden uitgevoerd **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 2839 **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2022**	Verwezenlijkt
Spanje	**ES-C[C11]-I[I2] Specifieke projecten om de centrale overheid te digitaliseren**	**T165** Gunning van projecten ter ondersteuning van digitaliseringsprojecten van het centraal openbaar bestuur **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** 1205 **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2023**	Niet voltooid
Spanje	**ES-C[C11]-R[R4] Nationale strategie voor overheidsopdrachten**	**M155** Inwerkingtreding van het ministerieel besluit tot oprichting van de Nationale Evaluatiedienst **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Bepaling in het ministerieel besluit betreffende de inwerkingtreding van het besluit **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2021**	Verwezenlijkt

Land	Maatregel	Mijlpaal/streefdoel	Status (halfjaarlijks verslag, oktober 2025)
Spanje	**ES-C[C11]-R[R4] Nationale strategie voor overheidsopdrachten**	**M156** Nationale strategie voor overheidsopdrachten **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Vaststelling van de nationale strategie voor overheidsopdrachten door het onafhankelijke bureau voor regulering en toezicht op overheidsopdrachten **Geplande voltooiing: vierde kwartaal van 2022**	Verwezenlijkt
Spanje	**ES-C[C11]-R[R5] Bestuurlijke capaciteit**	**M157** Inwerkingtreding van koninklijk wetsbesluit 36/2020 betreffende de uitvoering van het herstel-, transformatie- en veerkrachtplan **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Bepaling in het koninklijk besluit betreffende de inwerkingtreding van het koninklijk besluit **Geplande voltooiing: eerste kwartaal van 2021**	Verwezenlijkt
Spanje	**ES-C[C11]-R[R5] Bestuurlijke capaciteit**	**M158** Oprichting van nieuwe organen binnen de centrale overheid voor de follow-up van de uitvoering, controle en audit van het plan **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Bekendmaking in het PB **Geplande voltooiing: tweede kwartaal van 2021**	Verwezenlijkt

Land	Maatregel	Mijlpaal/streefdoel	Status (halfjaarlijks verslag, oktober 2025)
Spanje	**ES-C[C11]-R[R5] Bestuurlijke capaciteit**	**M159** Besluit tot vaststelling van de procedures en het formaat van de informatie die moet worden gedeeld voor het monitoren van het RRP en de boekhoudkundige uitvoering van de uitgaven **Kwalitatieve indicator/doelstelling:** Bepaling in het besluit betreffende de inwerkingtreding van het besluit **Geplande voltooiing: derde kwartaal van 2021**	Verwezenlijkt

Bron: ERK, op basis van gegevens van de Commissie.

Bijlage V — Tijdschema van de herzieningen van de nationale RRP's op het niveau van de plannen



Bron: ERK, op basis van gegevens van de Commissie.

Bijlage VI — Onze beoordeling van de resultaten voor de door de RRF gefinancierde maatregelen op het gebied van openbaar bestuur in de vier in de steekproef opgenomen lidstaten

Land	Maatregel	Investering of hervorming	Beoordeling van resultaten/ impact	Voltooid na het vierde kwartaal van 2025	Resultaat-indicatoren
Griekenland	EL-C[2.2]-I[16778] Digitalisering van archieven en aanverwante diensten	Investering	Significante resultaten	Nee (vierde kwartaal van 2025)*	Ja
	EL-C[4.1]-R[16610] Bevordering van versnelde btw-teruggaaf	Hervorming	Significante resultaten	Nee (vierde kwartaal van 2023)	Ja
	EL-C[4.2]-R[16981] Verbetering van beleidsplanning en -coördinatie	Hervorming	Beperkte resultaten	Nee (vierde kwartaal van 2022)	Nee
	EL-C[4.2]-R[16701] Versterking van het netwerk voor staatssteun	Hervorming	Beperkte resultaten	Nee (vierde kwartaal van 2022)	Nee
Tsjechië	CZ-C[C4.1]-R[R2] Methodologische ondersteuning en modernisering van overheidsinvesteringen	Hervorming	Beperkte resultaten	Nee (eerste kwartaal van 2024)	Ja
	CZ-C[C1.1]-I[I2] Ontwikkeling van open data en een fonds voor openbare data	Investering	Beperkte resultaten	Nee (vierde kwartaal van 2024)	Nee
	CZ-C[C1.6]-I[I1] Profiteren van de voordelen van digitalisering op het gebied van ruimtelijke ordening en bouwbeleid	Investering	Geen resultaten gepresenteerd	Nee (vierde kwartaal van 2025)*	Nee

Land	Maatregel	Investering of hervorming	Beoordeling van resultaten/ impact	Voltooid na het vierde kwartaal van 2025	Resultaat-indicatoren
	CZ-C[C4.1]-R[R1] Methodologische ondersteuning voor de voorbereiding van projecten in overeenstemming met de EU-doelstellingen	Hervorming	Beperkte resultaten	Nee (vierde kwartaal van 2023)	Nee
Spanje	ES-C[C11]-I[I1] Modernisering van het algemene staatsbestuur	Investering	Significante resultaten	Nee (vierde kwartaal van 2025)*	Ja
	ES-C[C11]-I[I2] Specifieke projecten om de centrale overheid te digitaliseren	Investering	Significante resultaten	Nee (vierde kwartaal van 2025)*	Ja
	ES-C[C11]-R[R4] Nationale strategie voor overheidsopdrachten	Hervorming	Beperkte resultaten	Nee (vierde kwartaal van 2022)	Nee
	ES-C[C11]-R[R5] Bestuurlijke capaciteit	Hervorming	Significante resultaten	Nee (derde kwartaal van 2021)	Nee

Land	Maatregel	Investering of hervorming	Beoordeling van resultaten/ impact	Voltooid na het vierde kwartaal van 2025	Resultaat-indicatoren
Duitsland	DE-C[6.1]-R[2] Digitalisering van de administratie — uitvoering van de wet inzake onlinetoegang	Hervorming	Significante resultaten	Nee (derde kwartaal van 2025)*	Ja
	DE-C[6.1]-R[1] Digitalisering van de administratie — Europees identiteitsecosysteem	Hervorming	Beperkte resultaten	Nee (vierde kwartaal van 2025)*	Nee
	DE-C[6.1]-R[3] Digitalisering van de administratie — modernisering van registers	Hervorming	Beperkte resultaten	Ja (tweede kwartaal van 2026)	Ja
	DE-C[6.2]-R[1] Gezamenlijk programma van de federale regering en de deelstaten voor een efficiënt bestuur ten behoeve van burgers en bedrijven	Hervorming	Beperkte resultaten	Nee (eerste kwartaal van 2025)*	Nee

NB: *Laatste mijlpalen/streefdoelen nog niet door de Commissie beoordeeld.

Bron: ERK, op basis van zowel gegevens van de Commissie als informatie die tijdens de bezoeken ter plaatse is verzameld.

Bijlage VII — Onze analyse van de indicatoren voor openbaar bestuur in het voorstel van de Commissie voor een prestatiekaderverordening voor de periode 2028-2034

Beoordeling door de ERK van indicatoren voor sommige steunverleningsgebieden

Steunverleningsgebied	Outputindicator	Resultaatindicator	Belangrijkste tekortkoming
Versterking van de capaciteit van overheidsdiensten, begunstigden en relevante partners van lidstaten en derde landen (uitgezonderd digitalisering) (#138)	• Aantal projecten/activiteiten • Aantal instellingen dat bij de projecten betrokken is • Aantal personen dat aan het project deelneemt	• Gebruikers van nieuwe en verbeterde overheidsdiensten, producten en processen	Outputindicatoren wijzen op participatie, niet op betrokkenheid of capaciteitsverbetering. Het zou passender zijn indicatoren vast te stellen die de vooruitgang weergeven die dankzij de steun is geboekt bij de verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen (d.w.z. capaciteitsopbouw).

Steunverleningsgebied	Outputindicator	Resultaatindicator	Belangrijkste tekortkoming
			Aan de hand van de resultaatindicator kan niet worden geconcludeerd of de capaciteit is verbeterd, noch kunnen kwalitatieve gegevens over de gebruikers worden verkregen. Dit kan efficiëntieverbeteringen omvatten, zoals kortere termijnen voor de dienstverlening of minder behoefte aan personele middelen, alsook verbeteringen op het gebied van kwaliteit, betrouwbaarheid en toegankelijkheid van de verleende diensten. De beoordeling van deze aspecten maakt een zinvollere evaluatie mogelijk van de vraag of dergelijke verbeteringen zich vertalen in tastbare verbeteringen van de administratieve prestaties en de dienstverlening.

Steunverleningsgebied	Outputindicator	Resultaatindicator	Belangrijkste tekortkoming
			Wanneer uitsluitend wordt gekeken naar het aantal betrokken projecten, instellingen en personen, bestaat het risico dat een versnipperde aanpak van interventies wordt aangemoedigd, waarbij meer kortetermijn- en relatief eenvoudige initiatieven voorrang krijgen op acties met een meer strategisch belang en een langere tijdshorizon. Als gevolg daarvan kunnen de lidstaten de voorkeur geven aan gemakkelijk uit te voeren activiteiten in plaats van complexere interventies die aanhoudende betrokkenheid vereisen, maar een groter potentieel hebben om een blijvend effect te sorteren.
Technische bijstand aan lidstaten (#139)	• Aantal projecten voor technische bijstand in EU-lidstaten • Aantal TAIEX-evenementen dat is georganiseerd ter ondersteuning van het openbaar bestuur van niet-EU-landen	Niet gedefinieerd in het voorstel voor de verordening	Outputindicatoren hebben voornamelijk betrekking op niet-EU-landen die, ondanks hun behoefte aan technische bijstand, niet onder dit specifieke steunverleningsgebied vallen. Bovendien worden zij niet uitgesplitst naar type of duur (een Taiex-opleidingsevenement van één dag is niet vergelijkbaar met een twinningproject van twee jaar, waarbij verschillende lidstaten en een aantal zeer ervaren deskundigen betrokken zijn).

Steunverleningsgebied	Outputindicator	Resultaatindicator	Belangrijkste tekortkoming
	• Aantal twinningprojecten dat is georganiseerd ter ondersteuning van het openbaar bestuur van niet-EU-landen		Ontbreken van een resultaatindicator voor de beoordeling van de efficiëntie van technische bijstand. Er moet rekening worden gehouden met meetbare vooruitgang of verbeteringen door personen/instellingen die van invloed zijn op absorptie, naleving en efficiëntie.
Bescherming van de euro tegen valsemunterij (#140)	• Aantal ontdekte valse euro's • Aantal ontmantelde illegale werkplaatsen • Aantal unieke bevoegde autoriteiten die aanvragen voor het Pericles V-programma hebben ingediend	• Tevredenheidspercentage van deelnemers aan de door het Pericles V-programma gefinancierde acties • Feedback van deelnemers (tevredenheidspercentage) die reeds aan eerdere Pericles-acties hebben deelgenomen met betrekking tot de impact van het Pericles V-programma op hun activiteiten op het gebied van de bescherming van de euro tegen valsemunterij	Bovenstaande outputindicatoren geven doorgaans de voorkeur aan systemen voor laattijdige opsporing, waarbij hoe meer valse bankbiljetten worden ontdekt, hoe beter het systeem is. In plaats daarvan moet de steun worden gericht op acties die gericht zijn op preventie (van het in omloop brengen) en vroegtijdige opsporing. Daarnaast moeten maatstaven zoals het tevredenheidspercentage van deelnemers worden vervangen door objectieve maatstaven.

Steunverleningsgebied	Outputindicator	Resultaatindicator	Belangrijkste tekortkoming
Douane-unie, belastingheffing (#141)	• Aantal deelnames aan gezamenlijke landsgrensoverschrijdende acties • Aantal gezamenlijk ontwikkelde actieplannen, werkmethoden, richtsnoeren en aanbevelingen • Aantal ontwikkelde en uitgevoerde taskforces (proefproject) • Aantal organisaties/overheden die landsgrensoverschrijdend samenwerken • Aantal projecten voor landsgrensoverschrijdende innovatienetwerken • Aantal acties gericht op samenwerking en overleg tussen openbare besturen • Aantal projecten/activiteiten	• Percentage ambtenaren dat meldt dat hun organisatie gezamenlijk ontwikkelde werkmethoden, richtsnoeren, aanbevelingen en actieplannen in gebruik heeft genomen • Aantal landsgrensoverschrijdende juridische of administratieve belemmeringen die zijn onderzocht • Aantal organisaties/overheden die landsgrensoverschrijdend samenwerken • Aantal deelnames aan gezamenlijke landsgrensoverschrijdende acties/projecten	Het steunverleningsgebied is te ruim gedefinieerd, waardoor de genoemde tekortkoming gebaseerd is op de veronderstelling dat het steunverleningsgebied voornamelijk verband houdt met gezamenlijke operaties en acties van taskforces in het kader van grensoverschrijdende projecten (op basis van voorgestelde indicatoren). De outputindicatoren beschrijven hoeveel samenwerking heeft plaatsgevonden, en niet of de douane- en belastingdiensten van verschillende lidstaten daadwerkelijk beter presteren in combinatie met de verleende steun. De output moet de operationele samenwerking weerspiegelen die in de praktijk wordt gebruikt en die bruikbare instrumenten/resultaten oplevert. Resultaatindicatoren wijzen op het aantal deelnames en meten niet de kwaliteit, tijdigheid of geschiktheid van gezamenlijke acties

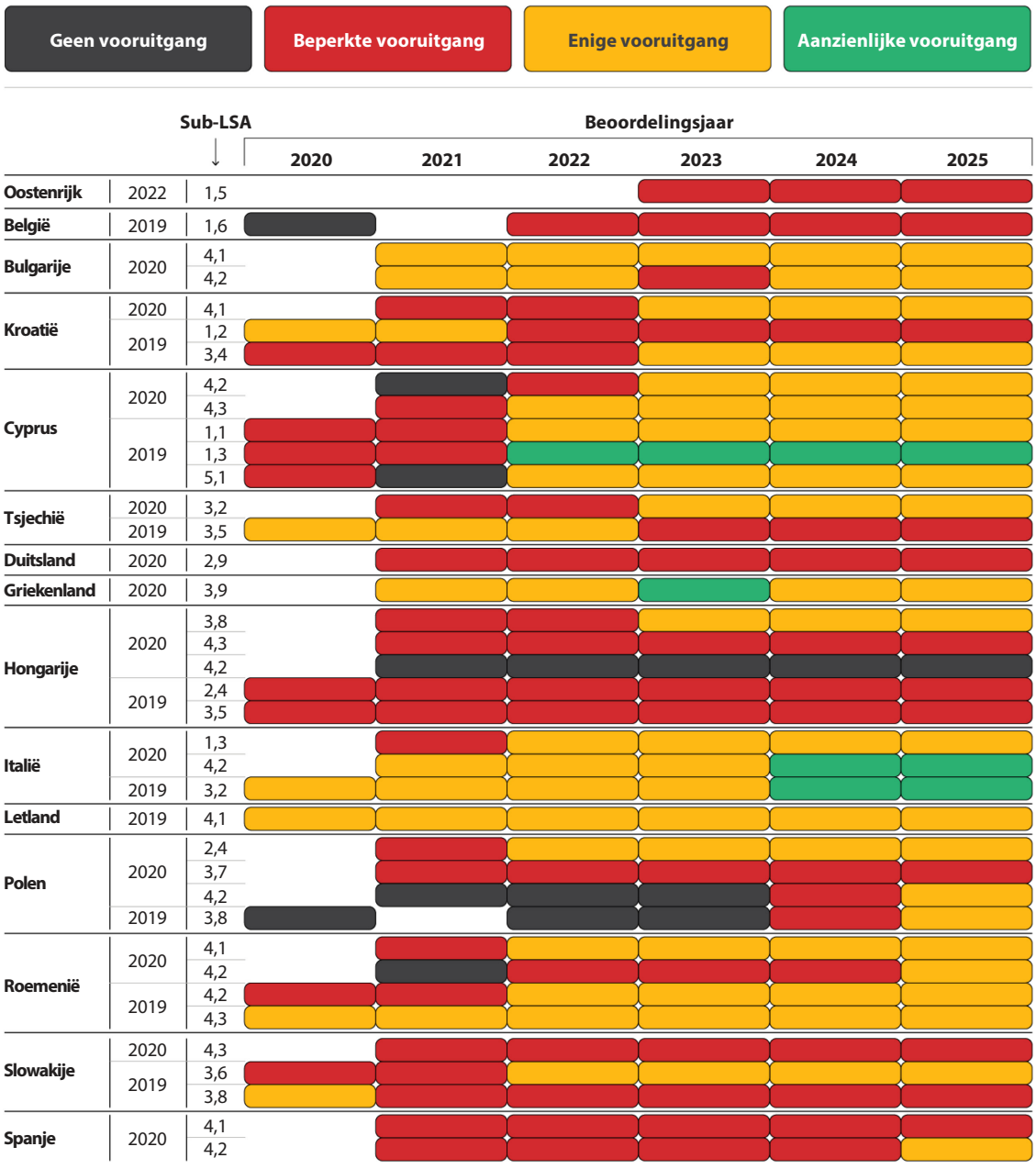
Steunverleningsgebied	Outputindicator	Resultaatindicator	Belangrijkste tekortkoming
	• Beschikbaarheid van het gemeenschappelijk communicatienetwerk (CCN)/CCN2		
Samenwerking en netwerken van de lidstaten (#142)	• Aantal deelnames aan gezamenlijke landsgrensoverschrijdende acties • Aantal gezamenlijk ontwikkelde strategieën en actieplannen • Aantal gezamenlijk ontwikkelde en in projecten uitgevoerde proefprojecten • Aantal deelnemingen aan gezamenlijke opleidingsactiviteiten • Aantal ondertekende gezamenlijke administratieve of juridische overeenkomsten • Aantal organisaties/overheden die landsgrensoverschrijdend samenwerken	• Aantal gezamenlijke strategieën en actieplannen ondernomen door organisaties • Aantal voltooiingen van gezamenlijke opleidingsactiviteiten • Aantal landsgrensoverschrijdende juridische of administratieve belemmeringen die zijn verminderd of opgelost • Aantal personen die onder ondertekende gezamenlijke administratieve of juridische overeenkomsten vallen • Aantal organisaties/overheden die landsgrensoverschrijdend samenwerken	Het steunverleningsgebied is te ruim gedefinieerd, zonder voldoende specificatie van het toepassingsgebied en het soort steun. Dit beperkt het vermogen om output en resultaten op EU-niveau op zinvolle wijze te aggregeren en te vergelijken, en verzwakt de beoordeling van de doeltreffendheid en prestaties.

Steunverleningsgebied	Outputindicator	Resultaatindicator	Belangrijkste tekortkoming
	• Aantal projecten voor landsgrensoverschrijdende innovatienetwerken • Aantal projecten die landsgrensoverschrijdende samenwerking ondersteunen met het oog op de ontwikkeling van verbindingen tussen stad en platteland • Aantal acties gericht op samenwerking tussen openbare besturen	• Aantal deelnames aan gezamenlijke landsgrensoverschrijdende acties/projecten • Aantal oplossingen ondernomen of opgeschaald door organisaties	
Digitalisering van openbaar bestuur en overheidsdiensten (uitgezonderd de sectoren justitie, gezondheidszorg, vervoer, energie en water) (#143)	• Aantal ICT-oplossingen waaraan steun is verleend • Aantal openbare instellingen waaraan steun is verleend voor het ontwikkelen van digitale diensten, producten en processen	• Aandeel digitale overheidsdiensten dat met medewerking van Europese dienstverleners wordt verleend • Gebruikers van nieuwe en verbeterde digitale overheidsdiensten, producten en processen	Vastgestelde outputindicatoren meten de productie en ondersteuning, maar niet het gebruik of de digitale transformatie. Zij geven evenmin aan of de oplossingen operationeel, veilig, op behoeften gebaseerd of gebruiksvriendelijk zijn. De maatstaf “aantal gebruikers” houdt geen oorzakelijk verband in, noch is er een vergelijking met de basislijn of de dimensie van de gebruikerservaring.

Steunverleningsgebied	Outputindicator	Resultaatindicator	Belangrijkste tekortkoming
Europese officiële statistieken (#144)	• Europese statistieken die worden verspreid volgens het jaarlijkse publicatieschema	• Statistische dekking • Tevredenheid van gebruikers over de door Eurostat verstrekte gegevens en diensten	Tijdige verspreiding is weliswaar een cruciaal onderdeel, maar geeft geen informatie over de nauwkeurigheid, bruikbaarheid, toegankelijkheid, betrouwbaarheid of vergelijkbaarheid van statistische gegevens. Het is ook geen weerspiegeling van moderne statistische systemen in termen van of gebruik van API's, of realtimegegevens.

Bron: ERK, op basis van gegevens van de Commissie.

Bijlage VIII — Vooruitgang bij de uitvoering van sub-LSA's op het gebied van openbaar bestuur, zoals beoordeeld door de Commissie



Bron: ERK, op basis van gegevens van de Commissie.

Bijlage IX — TSI-projecten in verband met de uitvoering van de RRP's (2021-2025, per lidstaat)

Lidstaat	Aantal RRP-gerelateerde projecten voor TSI 2021-2025	Som van het totale bedrag van het project (EUR)
Meerdere landen	4	4 952 075
België	5	2 355 000
Bulgarije	4	1 800 000
Kroatië	17	11 052 267
Cyprus	11	3 490 000
Tsjechië	7	2 461 231
Denemarken	1	600 000
Estland	6	3 680 000
Finland	1	500 000
Frankrijk	3	1 750 000
Duitsland	1	300 000
Griekenland	14	8 462 359
Hongarije	2	815 000
Ierland	2	591 170
Italië	7	4 465 000
Letland	5	2 284 900
Litouwen	2	750 000
Malta	4	2 000 000
Nederland	1	350 000
Polen	5	2 250 000
Portugal	7	3 931 200
Roemenië	10	7 595 000
Slowakije	12	7 607 271
Slovenië	5	2 678 880
Spanje	6	2 946 000
Algemeen totaal	**142**	**79 667 353**

Bron: ERK, op basis van gegevens van de Commissie. Het verband tussen TSI-projecten en RRP's kan tijdens de uitvoering van het project opnieuw worden beoordeeld.

Afkortingen

Afkorting	Definitie/verklaring
DG ECFIN	directoraat-generaal Economische en Financiële Zaken
LSA	landspecifieke aanbeveling
MFK	meerjarig financieel kader
NGEU	NextGenerationEU
NRP-plannen	plannen voor nationaal en regionaal partnerschap
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
RRF	herstel- en veerkrachtfaciliteit (Recovery and Resilience Facility)
RRP's	herstel- en veerkrachtplannen (Recovery and Resilience Plans)
Sub-LSA	deel van een landspecifieke aanbeveling
VWEU	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

Verklarende woordenlijst

Term	Definitie/verklaring
Bestuurlijke capaciteit	Vermogen van een overheid of organisatie om beleid uit te voeren, middelen te beheren en diensten doeltreffend te verlenen.
Europees Semester	Jaarlijkse cyclus die een kader biedt voor de coördinatie van het economisch beleid van de EU-lidstaten en voor de monitoring van de voortgang.
Financieel Reglement	De regels die bepalen hoe de EU-begroting wordt vastgesteld en gebruikt en hoe de daarmee samenhangende processen zoals interne controle, verslaglegging, controle en kwijting verlopen.
Gebouwenbestand	Alle gebouwen in een bepaald geografisch gebied.
Gemeenschappelijke indicator	Meetbare variabele die informatie verschaft over de voortgang van de uitvoering van de herstel- en veerkrachtplannen in de richting van gemeenschappelijke doelstellingen en de algemene prestaties van de RRF.
Herstel- en veerkrachtfaciliteit	Het mechanisme voor financiële steun van de EU om de economische en sociale gevolgen van de COVID-19-pandemie te temperen en het herstel te stimuleren, en tegelijkertijd de groene en digitale transformatie te bevorderen.
Impact	De bredere langetermijngevolgen van een voltooid project of programma, zoals sociaaleconomische voordelen voor de bevolking als geheel.
Indicator	Informatie die wordt gebruikt om een prestatieaspect te meten of te beoordelen.
Investering	Uitgaven voor een activiteit, project of andere actie binnen het toepassingsgebied van de RRF-verordening die naar verwachting gunstige resultaten zullen opleveren voor de samenleving, de economie of het milieu.
Landspecifieke aanbeveling	Jaarlijks richtsnoer dat de Commissie in het kader van het Europees Semester aan individuele lidstaten verstrekt voor hun macro-economisch, budgettair en structureel beleid.
Meerjarig financieel kader	Het uitgavenplan van de EU waarin in zes hoofdrubrieken prioriteiten (op basis van beleidsdoelstellingen) en plafonds worden vastgelegd, in het algemeen voor zeven jaar. Het biedt de structuur waarbinnen jaarlijkse EU-begrotingen worden vastgelegd en beperkt de uitgaven voor elke uitgavencategorie. Het huidige MFK bestrijkt de periode 2021-2027.
Mijlpaal	Kwalitatieve maatstaf voor de vooruitgang van een lidstaat bij de voltooiing van een hervorming of investering in zijn herstel- en veerkrachtplan.
Nationaal herstel- en veerkrachtplan	Document met de voorgenomen hervormingen en investeringen van een lidstaat in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit.
Outputindicator	Meetbare variabele die informatie verschaft aan de hand waarvan de producten of prestaties van een project kunnen worden beoordeeld.
Plan voor nationaal en regionaal partnerschap	Document met de voorgenomen hervormingen, investeringen en andere maatregelen van een lidstaat in het kader van het meerjarig financieel kader 2028-2034. Het is ontworpen en uitgevoerd in nauwe samenwerking met de Commissie en de regionale autoriteiten, bestrijkt talrijke, voorheen afzonderlijke beleidsterreinen en komt tegemoet aan nationale en regionale behoeften en uitdagingen, waaronder die welke in de landspecifieke aanbevelingen zijn vastgesteld.

Prestaties	Een maatstaf die aangeeft in hoeverre de doelstellingen van door de EU gefinancierde acties, projecten of programma's zijn verwezenlijkt en dit op kosteneffectieve wijze is gedaan.
Resultaatindicator	Meetbare variabele waarmee informatie wordt verschaft om de onmiddellijke effecten van gesteunde projecten op de doelgroep te beoordelen.
Streefdoel	Kwantitatieve maatstaf voor de vooruitgang van een lidstaat bij de voltooiing van een hervorming of investering in zijn herstel- en veerkrachtplan.
Structurele hervorming	Herziening van het beleid, de regelgeving en de institutionele kaders van de overheidssector om de economische groei en het concurrentievermogen te stimuleren en de verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen te maximaliseren.
Sub-LSA	Afzonderlijke component, die betrekking heeft op een of meer beleidsterreinen, waarin een landspecifieke aanbeveling is onderverdeeld.
Taggen	Niet-bindende toewijzing, door de Commissie en een lidstaat, van RRF-maatregelen aan een of meer sub-LSA's of RRF-beleidsterreinen.
Uitvoeringsbesluit van de Raad	Document waarmee de Raad, op basis van een beoordeling van de Commissie, het herstel- en veerkrachtplan van een lidstaat goedkeurt.
Werkdocument van de diensten van de Commissie	Een niet-bindend document van de Commissie dat is opgesteld om te worden besproken binnen of buiten de instelling.

Antwoorden van de Commissie

https://www.eca.europa.eu/nl/publications/SR-2026-29

Tijdlijn

https://www.eca.europa.eu/nl/publications/SR-2026-29

Controleteam

In de speciale verslagen van de ERK worden de resultaten van haar controles van EU-beleid en -programma's, of van beheerskwesties met betrekking tot specifieke begrotingsterreinen uiteengezet. Bij haar selectie en opzet van deze controletaken zorgt de ERK ervoor dat deze een maximale impact hebben door rekening te houden met de risico's voor de doelmatigheid of de naleving, de omvang van de betrokken inkomsten of uitgaven, de verwachte ontwikkelingen alsook de politieke en publieke belangstelling.

Deze doelmatigheidscontrole werd uitgevoerd door controlekamer IV "Marktregulering en concurrerende economie", die onder leiding staat van ERK-lid Petri Sarvamaa. De controle werd geleid door ERK-lid Ivana Maletić, ondersteund door Ana Jurak en Sandra Diering, kabinetschef; Kamila Lepkowska, hoofdmanager; Myles Hourican, taakleider; Valentina-Adriana Visan, adjunct-taakleider; Christos Poulis, Dana Christina Mohamed, Gonçalo Pombeiro en Maria Fernandez Iriarte, auditors. Alexandra-Elena Mazilu verleende grafische ondersteuning en Irene Lopez Arranz verleende secretariële ondersteuning.



Van links naar rechts: Sandra Diering, Myles Hourican, Valentina-Adriana Visan, Ivana Maletić, Gonçalo Pombeiro en Kamila Lepkowska.

AUTEURSRECHT

© Europese Unie, 2026

Het beleid van de Europese Rekenkamer (ERK) inzake hergebruik is uiteengezet in Besluit nr. 6-2019 van de ERK over het opendatabeleid en het hergebruik van documenten.

Tenzij anders aangegeven (bv. in afzonderlijke auteursrechtelijke mededelingen), wordt voor inhoud van de ERK die eigendom is van de EU een licentie verleend in het kader van de Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)-licentie. Als algemene regel geldt daarom dat hergebruik is toegestaan mits de bron correct wordt vermeld en eventuele wijzigingen worden aangegeven. De hergebruiker van ERK-inhoud mag de oorspronkelijke betekenis of boodschap niet wijzigen. De ERK is niet aansprakelijk voor mogelijke gevolgen van hergebruik.

Aanvullende toestemming moet worden verkregen indien specifieke inhoud personen herkenbaar in beeld brengt, bijvoorbeeld op foto's van personeelsleden van de ERK, of werken van derden bevat.

Indien dergelijke toestemming wordt verkregen, wordt de bovengenoemde algemene toestemming opgeheven en zullen beperkingen van het gebruik daarin duidelijk worden aangegeven.

Wilt u inhoud gebruiken of reproduceren die geen eigendom van de EU is, dan dient u de auteursrechthebbende mogelijk rechtstreeks om toestemming te vragen.

Foto op de omslag: © Amrullah/stock.adobe.com.

Software of documenten waarop industriële-eigendomsrechten rusten, zoals octrooien, handelsmerken, geregistreerde ontwerpen, logo's en namen, zijn uitgesloten van het beleid van de ERK inzake hergebruik.

De groep institutionele websites van de Europese Unie met de domeinnaam "europa.eu" bevat links naar sites van derden. Aangezien de ERK geen controle heeft over deze sites, wordt u aangeraden kennis te nemen van hun privacy- en auteursrechtbeleid.

Gebruik van het ERK-logo

Het logo van de ERK mag niet worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van de ERK.

HTML	ISBN 978-92-849-8345-2	ISSN 1977-575X	doi:10.2865/5538532	QJ-01-26-046-NL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-8346-9	ISSN 1977-575X	doi:10.2865/4542450	QJ-01-26-046-NL-N

CITEERWIJZE

Europese Rekenkamer, Speciaal verslag 29/2026 “Gebruik van RRF-steun in het openbaar bestuur — Enkele resultaten bereikt, maar vooruitgang bij de uitvoering van landspecifieke aanbevelingen blijft beperkt”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2026.

De herstel- en veerkrachtfaciliteit (Recovery and Resilience Facility — RRF) werd in februari 2021 opgericht als reactie op de COVID-19-pandemie. We controleerden of RRF-maatregelen het openbaar bestuur hebben verbeterd en de in de landspecifieke aanbevelingen (LSA's) vastgestelde uitdagingen hebben aangepakt. Wij constateerden dat de maatregelen deze uitdagingen slechts gedeeltelijk aanpakten en voornamelijk gericht waren op digitalisering in plaats van structurele hervormingen. Hoewel de voltooide maatregelen hun overeengekomen output bereikten, heeft slechts ongeveer een derde daarvan aanzienlijke resultaten opgeleverd en is beperkte vooruitgang geboekt bij de uitvoering van de LSA's. Bovendien had het instrument voor technische ondersteuning (technical support instrument — TSI) een beperkt effect op de ondersteuning van de uitvoering van RRF-hervormingen op het gebied van openbaar bestuur. Voor het volgende MFK bevelen wij aan de vereisten te verduidelijken, de uitvoeringsrisico's te beoordelen en de prestatiemonitoring te versterken. Verder bevelen we aan om eerder en gerichter technische ondersteuning te bieden en de bijbehorende monitoring en evaluatie te verbeteren.

Speciaal verslag van de ERK, uitgebracht krachtens artikel 287, lid 4, tweede alinea, VWEU.

EUROPESE REKENKAMER

Bureau voor publicaties van de Europese Unie

EUROPESE REKENKAMER
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Inlichtingen: eca.europa.eu/nl/contact
Website: eca.europa.eu
Social media: @EUauditors